

ECB finanšu pārskati

2018

Vadības ziņojums	2
ECB finanšu pārskati	22
Bilance 2018. gada 31. decembrī	22
Peļņas un zaudējumu aprēķins 2018. gada 31. decembrī	24
Grāmatvedības politika	25
Bilances skaidrojumi	33
Ārpusbilances instrumenti	50
Peļņas un zaudējumu aprēķina skaidrojumi	53
Notikumi pēc bilances datuma	61
Neatkarīga revidenta ziņojums	64
Peļņas vai zaudējumu sadales skaidrojums	70

Vadības ziņojums

1. ECB vadības ziņojuma mērķis

Vadības ziņojums ir neatņemama ECB gada finanšu pārskatu sastāvdaļa, un tā mērķis ir sniegt lasītājiem kontekstuālu informāciju par finanšu pārskatiem.¹ Tā kā ECB aktivitātes un darbības tiek veiktas, lai veicinātu tās politikas mērķu sasniegšanu, tās finansiālais stāvoklis un rezultāti vērtējami saistībā ar tās politikas pasākumiem.

Tādējādi vadības ziņojums sniedz pārskatu par ECB pamatdarbību un operācijām, kā arī to ietekmi uz finanšu pārskatiem. Turklāt tajā analizētas galvenās bilances un peļņas un zaudējumu aprēķina gada norises un ietverta informācija par ECB finanšu resursiem. Visbeidzot, vadības ziņojumā aprakstīta riska vide, kurā ECB darbojas, sniedzot informāciju par finanšu un darbības riskiem, kuriem pakļauta ECB, un par risku pārvaldības politiku, kas tiek izmantota šo risku mazināšanai.

2. Darbība

ECB ir daļa no Eurosistēmas, kuras galvenais mērķis ir saglabāt cenu stabilitāti. Saskaņā ar ECBS Statūtiem² ECB galvenie uzdevumi ietver euro zonas monetārās politikas īstenošanu, valūtas operāciju veikšanu, euro zonas valstu oficiālo ārējo rezervju pārvaldīšanu un maksājumu sistēmu raitas darbības veicināšanu.

ECB ir atbildīga arī par iedarbīgu un konsekventu Vienotā uzraudzības mehānisma (VUM) darbību, lai veiktu visaptverošu un efektīvu banku uzraudzību, veicinot banku sistēmas drošumu un uzticamību un finanšu sistēmas stabilitāti.

Eurosistēmas monetārās politikas operācijas uzrādītas ECB un euro zonas nacionālo centrālo banku (NCB) finanšu pārskatos, atspoguļojot monetārās politikas decentralizētas īstenošanas principu Eurosistēmā. 1. shēmā sniegts pārskats par ECB galvenajām operācijām un funkcijām, kas vērstas uz tās uzdevumu izpildi, un to ietekmi uz ECB finanšu pārskatiem.

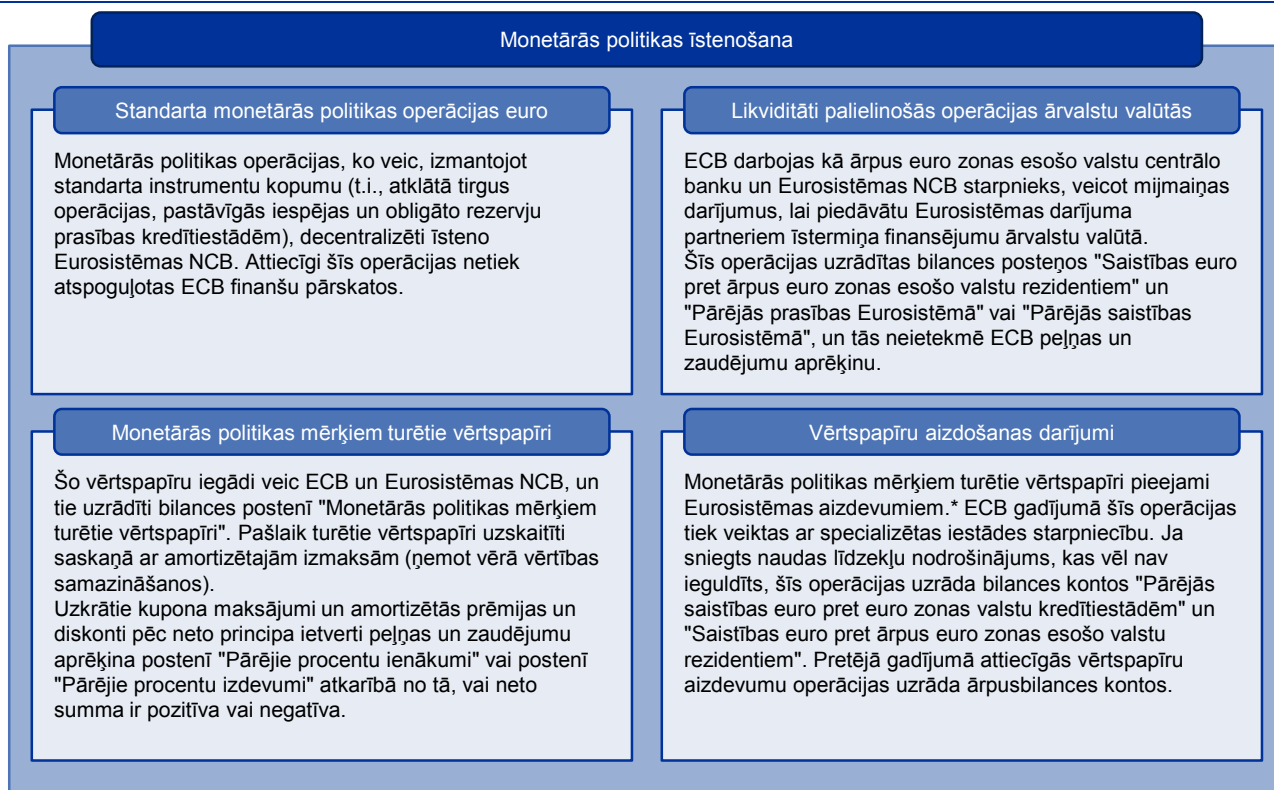
---

¹ Finanšu pārskati ietver bilanci, peļņas un zaudējumu aprēķinu un attiecīgos skaidrojumus, kā arī vadības ziņojumu, revidenta ziņojumu un peļņas un zaudējumu sadales skaidrojumu.

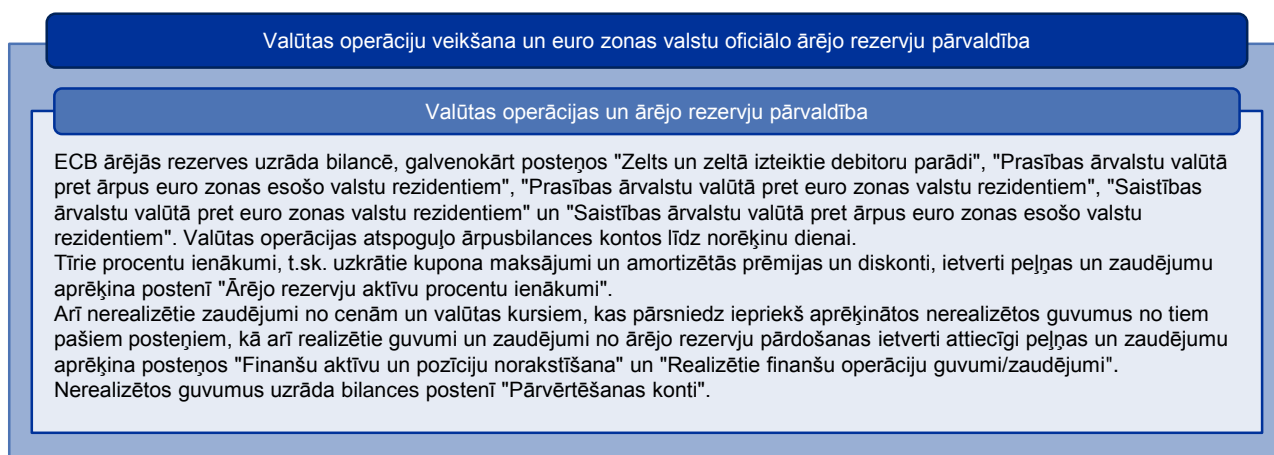
² Protokols par Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtiem.

1. shēma

ECB pamatdarbības un to ietekme uz finanšu pārskatiem

* Stikāka informācija par vērtspapīru aizdevumiem atrodama [ECB interneta vietnē](#).

Maksājumu sistēmu raitas darbības veicināšana

Maksājumu sistēmas (TARGET2)

Eurosistēmas iekšējie atlikumi, kas ir euro zonas NCB atlikumi attiecībā pret ECB saistībā ar TARGET2*, kopā uzrādīti ECB bilancē kā viena neto aktīvu vai saistību pozīcija. Atbildība par šiem atlikumiem ietverta peļņas un zaudējumu aprēķina posteņos "Pārējie procentu ienākumi" un "Pārējie procentu izdevumi".

* Sīkāka informācija par TARGET2 atrodama [ECB interneta vietnē](#).

Banku sistēmas drošuma un uzticamības un finanšu sistēmas stabilitātes veicināšana

Banku uzraudzība – Vienotais uzraudzības mehānisms

ECB gada izmaksas saistībā ar uzraudzības uzdevumiem tiek atgūtas, iekasējot no uzraudzītajām iestādēm gada uzraudzības maksu. Uzraudzības maksas uzrādītas peļņas un zaudējumu aprēķina postenī "Tīrie komisijas maksas ienākumi".

Turklāt ECB ir tiesības arī noteikt uzraudzītajām iestādēm administratīvos sodus par ES banku prudenciālajā regulējumā (t.sk. ECB uzraudzības lēmumos) noteikto saistību neievērošanu. Ar tiem saistītie ienākumi uzrādīti peļņas un zaudējumu aprēķina postenī "Tīrie komisijas maksas ienākumi".

Citas darbības

Banknotes apgrozībā

ECB piešķirtā daļa no apgrozībā esošo euro banknošu kopējās vērtības ir 8%. Šī daļa nodrošināta ar prasībām pret NCB, par kurām tiek maksāti procenti atbilstoši galveno refinansēšanas operāciju procentu likmei. Šie procentu maksājumi ietverti peļņas un zaudējumu aprēķina postenī "Procentu ienākumi no euro banknošu sadales Eurosistēmā".

Izdevumus, kas veidojušies sakarā ar euro banknošu pārrobežu pārvadājumiem starp banknošu spiestuvēm un NCB saistībā ar jaunu banknošu piegādi un starp NCB saistībā ar banknošu trūkuma novēršanu, izmantojot banknošu pārpalikumu, centralizēti sedz ECB. Šos izdevumus uzrāda peļņas un zaudējumu aprēķina postenī "Banknošu ražošanas pakalpojumi".

Pašu kapitāla portfelis

ECB pašu kapitāla portfeli uzrāda bilancē, galvenokārt postenī "Pārējie finanšu aktīvi".

Tīrie procentu ienākumi, t.sk. uzkrātie kupona maksājumi un amortizētās prēmijas un diskonti, ietverti peļņas un zaudējumu aprēķina posteņos "Pārējie procentu ienākumi" un "Pārējie procentu izdevumi".

Arī nerealizētie zaudējumi no cenām, kas pārsniedz iepriekš aprēķinātos nerealizētos guvumus no cenām saistībā ar tiem pašiem posteņiem, kā arī realizētie guvumi un zaudējumi no vērtspapīru pārdošanas ietverti attiecīgi peļņas un zaudējumu aprēķina posteņos "Finanšu aktīvu un pozīciju norakstīšana" un "Realizētie finanšu operāciju guvumi/zaudējumi". Nerealizētos guvumus no cenām uzrāda bilances postenī "Pārvērtēšanas konti".

3. Finanšu norises³

3.1. Bilance

ECB bilance sāka palielināties 2014. gada 4. ceturksnī, un to noteica vērtspapīru iegādes trešās "Nodrošināto obligāciju iegādes programmas" (NOIP3) un "Ar aktīviem nodrošinātu vērtspapīru iegādes programmas" (ABSIP) ietvaros. Šis pieaugums turpinājies nākamajos gados (sk. 1. att.). To galvenokārt noteica vērtspapīru iegādes "Valsts sektora aktīvu iegādes programmas" (VSAIP) ietvaros.

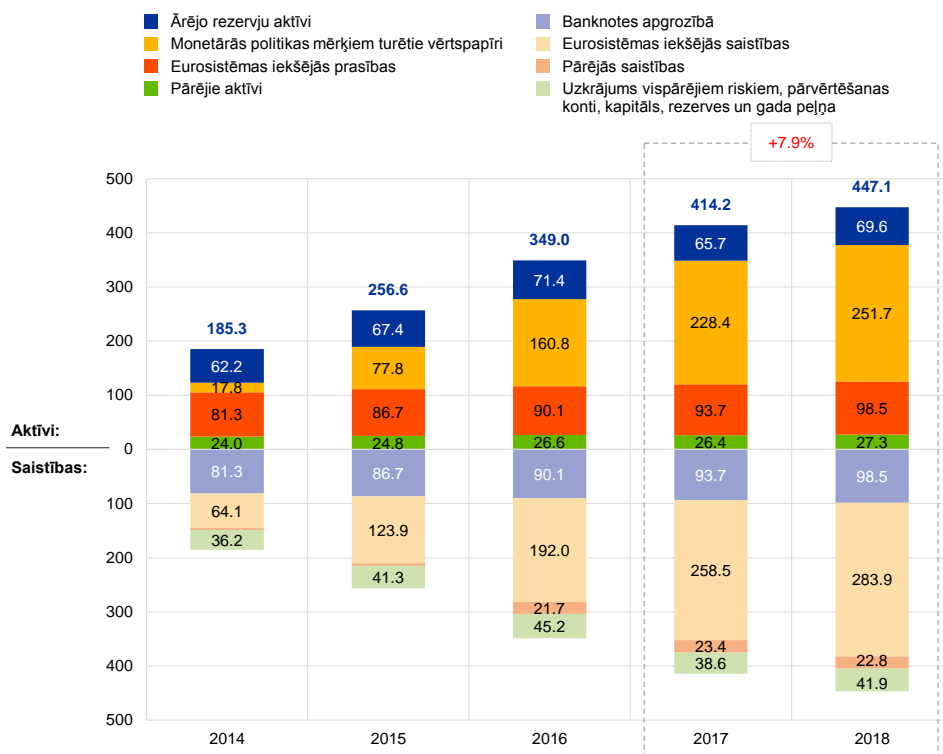
32.9 mljrd. euro
Kopējo aktīvu
pieaugums 2018. gadā

2018. gadā **ECB kopējie aktīvi** pieauga par 32.9 mljrd. euro (līdz 447.1 mljrd. euro), galvenokārt iegādājoties vērtspapīrus aktīvu iegādes programmas (AIP) ietvaros⁴. Pieaugums bija mazāks nekā 2017. gadā, sarūkot AIP iegāžu mēneša apjomam 2018. gadā. Šo iegāžu rezultātā palielinājās postenis "Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri", bet, skaidrās naudas norēķiniem par šiem pirkumiem izmantojot TARGET2 kontus, attiecīgi pieauga postenis "Eurosistēmas iekšējās saistības".

1. attēls

ECB bilances būtiskākās sastāvdaļas

(mljrd. euro)

Avots: ECB.

³ Skaitļu noapaļošanas rezultātā šajā dokumentā norādītās summas var atšķirties no kopsummām un procentos izteiktie lielumi var precīzi neatspoguļot absolūtos skaitļus.

⁴ AIP veido NOIP3, ABSIP, VSAIP un "Uzņēmumu sektora aktīvu iegādes programma" (USAIP). Stāka informācija par AIP atrodama [ECB interneta vietnē](#).

56%

no kopējiem aktīviem ir monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri

23.3 mljrd. euro

Monetārās politikas mērķiem turēto vērtspapīru atlikuma pieaugums

Euro denominēti vērtspapīri, kas tiek turēti monetārās politikas mērķiem,

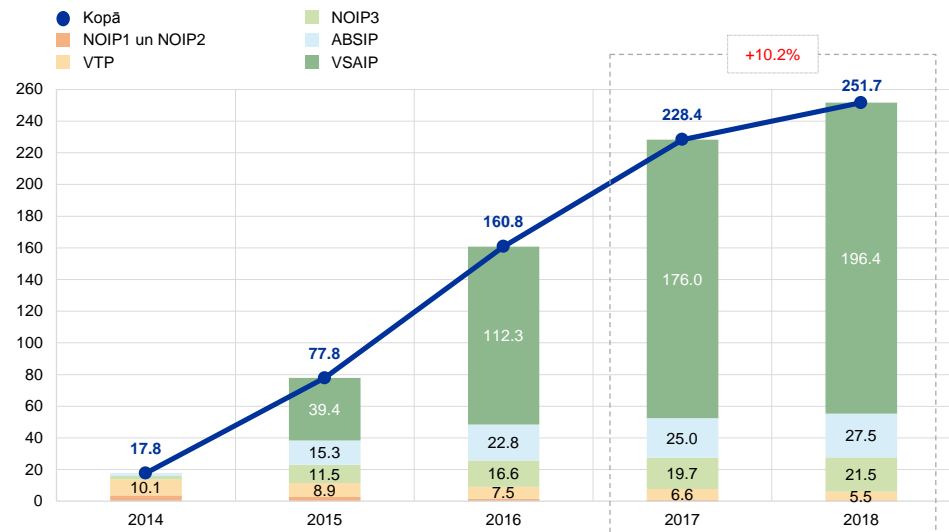
2018. gada beigās veidoja 56% no ECB kopējiem aktīviem. Šajā bilances pozīcijā ECB tur vērtspapīrus, kas iegādāti "Vērtspapīru tirgu programmas" (VTP), triju "Nodrošināto obligāciju iegādes programmu" (NOIP1, NOIP2 un NOIP3), ABSIP un VSAIP ietvaros.⁵ 2018. gadā vērtspapīru iegādes NOIP3, ABSIP un VSAIP⁶ ietvaros turpinājās līdz gada beigām, kad neto iegādes tika pārtrauktas. Iegādes tika veiktas, pamatojoties uz Padomes lēmumiem par Eurosistēmas iegāžu kopējo mēneša apjomu un saskaņā ar iepriekš noteiktiem atbilstības kritērijiem. Saskaņā ar Padomes 2018. gada 13. decembra lēmumu Eurosistēma arī turpmāk pilnībā atkārtoti ieguldīs AIP ietvaros iegādāto vērtspapīru, kuriem pienācis dzēšanas termiņš, pamatsummas maksājumus.

Šo iegāžu rezultātā ECB monetārās politikas mērķiem turēto vērtspapīru portfelis 2018. gadā palielinājās par 23.3 mljrd. euro (līdz 251.7 mljrd. euro; sk. 2. att.), un lielāko daļu šā kāpuma veidoja VSAIP ietvaros veiktās iegādes. Turējumu samazināšanos NOIP1, NOIP2 un VTP ietvaros noteica vērtspapīru dzēšana 1.5 mljrd. euro apjomā.

2. attēls

Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri

(mljrd. euro)

Avots: ECB.

2018. gadā **ECB ārējo rezervju aktīvu** (tos veido zelts, Speciālās aizņēmuma tiesības, ASV dolāri, Japānas jenas un Ķīnas renminbi) kopējās vērtības euro ekvivalents pieauga par 3.9 mljrd. euro (līdz 69.6 mljrd. euro).

ECB zelta un zeltā izteikto debitoru parādu turējumu vērtības euro ekvivalents 2018. gadā pieauga par 0.6 mljrd. euro (līdz 18.2 mljrd. euro; sk. 3. att.) sakarā ar zelta cenas kāpumu euro izteiksmē, bet šo turējumu apjoms (izteikts Trojas uncēs)

⁵ ECB neveic vērtspapīru iegādes USAIP ietvaros.

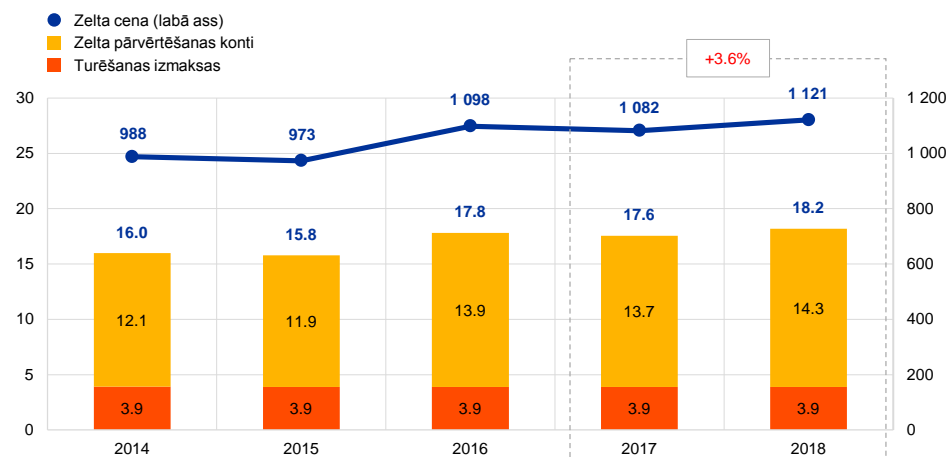
⁶ 2018. gadā vairs netika veiktas iegādes pirmo divu "Nodrošināto obligāciju iegādes programmu" un VTP ietvaros, jo aktīvu iegādes šo programmu ietvaros beidzās 2010. un 2012. gadā.

nemainījās. Šā pieauguma rezultātā tādā pašā apjomā palielinājās arī ECB pārvērtēšanas konti (sk. 3.2. sadaļu).

3. attēls

Zelta turējumi un zelta cena

(kreisā ass: mljrd. euro; labā ass: euro par vienu Trojas unci zelta)

Avots: ECB.

ECB neto ārvalstu valūtu turējumu vērtība pieauga euro kursa krituma dēļ

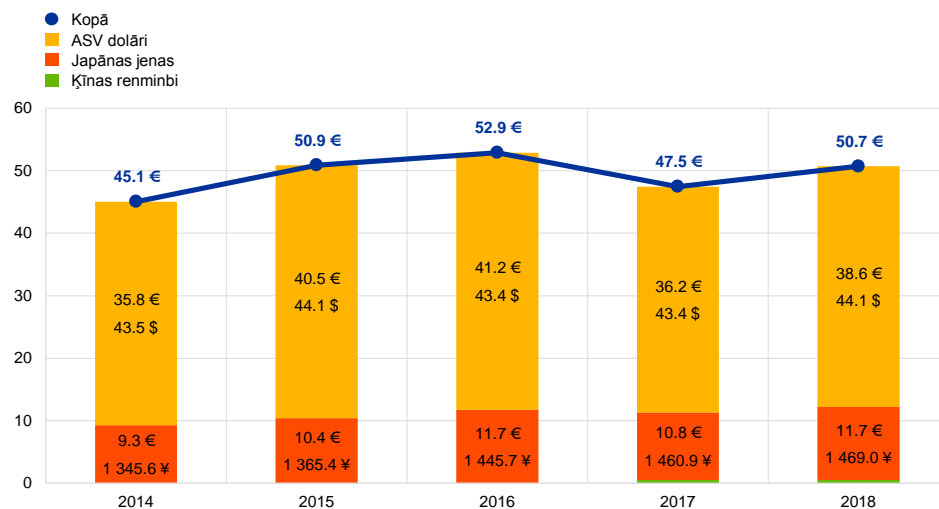
ECB neto ārvalstu valūtu turējumi⁷ ASV dolāros, Japānas jenās un Ķīnas renminbi euro izteiksmē pieauga par 3.2 mljrd. euro (līdz 50.7 mljrd. euro; sk. 4. att.), galvenokārt atspoguļojot euro kursa kritumu attiecībā pret ASV dolāru un Japānas jenu. Šis pieaugums atspoguļojās arī lielākos ECB pārvērtēšanas kontu atlikumos (sk. 3.2. sadaļu).

⁷ Šajos turējumos ietilpst aktīvi, kas ietverti bilances posteņos "Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem. Atlikumi bankās un ieguldījumi vērtspapīros, ārējie aizdevumi un citi ārējie aktīvi" un "Prasības ārvalstu valūtā pret euro zonas valstu rezidentiem".

4. attēls

Ārvalstu valūtu turējumi

(mljrd. euro)

Avots: ECB.

ECB ārvalstu valūtu turējumu nozīmīgākā sastāvdaļa joprojām bija ASV dolārs, kas 2018. gada beigās veidoja aptuveni 76% no kopējā apjoma.

ECB pārvalda ārvalstu valūtas rezervju ieguldījumus ar trīspakāpju procesa palīdzību. Pirmkārt, ECB riska pārvaldītāji veido stratēģisko neitrālo portfeli, ko apstiprina Padome. Otrkārt, ECB portfeli pārvaldnieki veido taktisko neitrālo portfeli, ko apstiprina Valde. Treškārt, NCB decentralizēti veic ikdienas ieguldījumu operācijas.

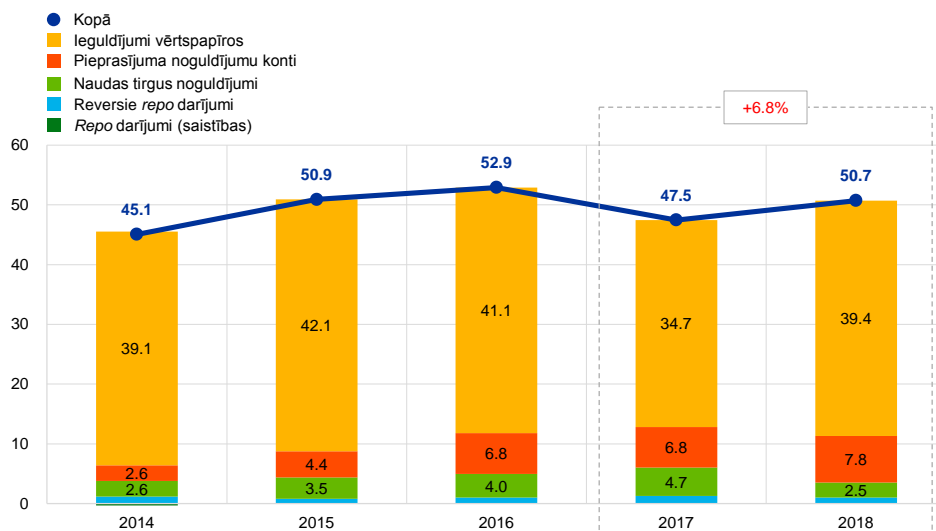
ECB ārvalstu valūtas rezerves galvenokārt tiek ieguldītas vērtspapīros un naudas tirgus noguldījumos vai tiek turētas pieprasījuma noguldījumu kontos (sk. 5. att.). Vērtspapīri šajā portfelī tiek novērtēti pēc tirgus cenas gada beigās.

5. attēls

Ārvalstu valūtas ieguldījumu sastāvs

(mijrd. euro)

Avots: ECB.

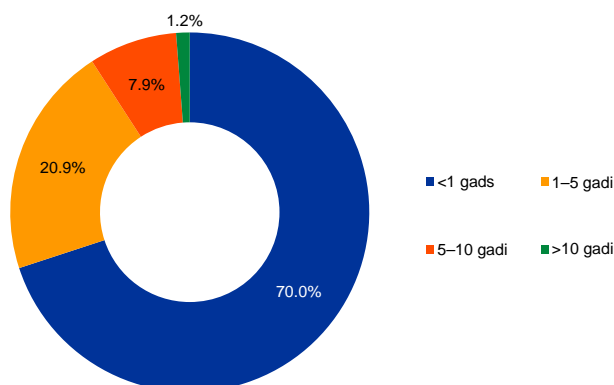
70%

Ārvalstu valūtās denominēti vērtspapīri ar dzēšanas termiņu īsāku par 1 gadu

ECB ārvalstu valūtas rezervju mērķis ir finansēt iespējamās intervences valūtas tirgū. Šim nolūkam ECB ārvalstu valūtas rezerves tiek pārvaldītas saskaņā ar trim mērķiem. Šie mērķi prioritārā secībā ir likviditāte, drošība un atdeve. Tāpēc šajā portfeli galvenokārt ietilpst īsa termiņa vērtspapīri (sk. 6. att.).

6. attēls

Ārvalstu valūtās denominēto vērtspapīru termiņstruktūra

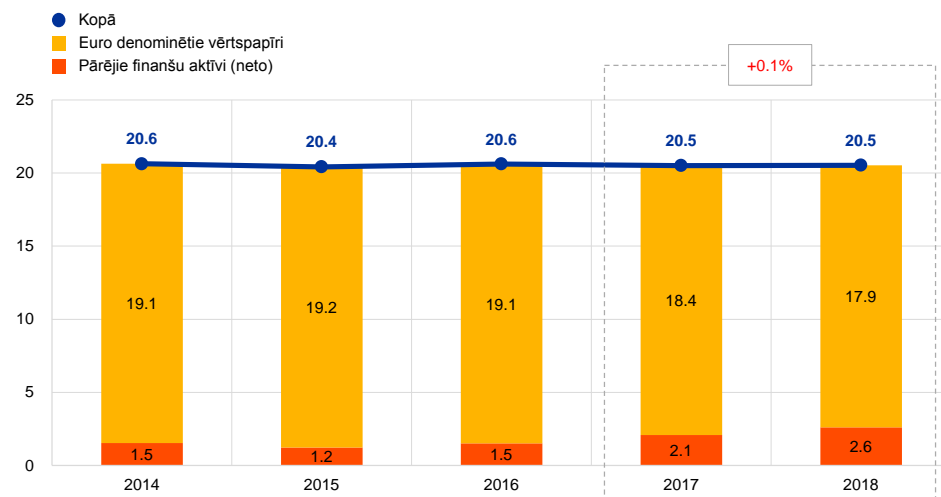
Avots: ECB.

2018. gadā **pašu kapitāla portfelis** faktiski nemainījās (sk. 7. att.). Šajā portfeli galvenokārt ietilpst euro denominētie vērtspapīri, kas tiek novērtēti pēc tirgus cenas gada beigās.

7. attēls

ECB pašu kapitāla portfelis

(mljrd. euro)

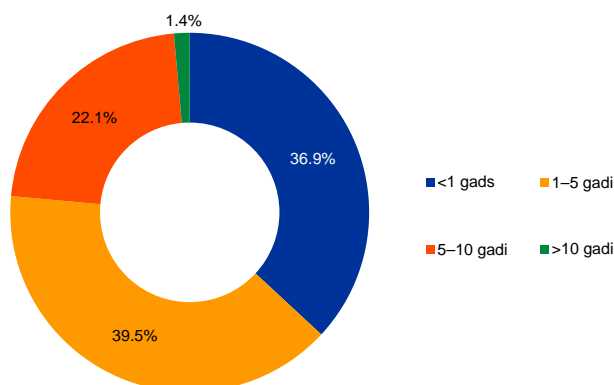

Avots: ECB.

ECB pašu kapitāla portfelis tiek turēts kā tās apmaksātā kapitāla, uzkrājumu valūtas kursa riskam, procentu likmju riskam, kredītriskam un zelta cenas riskam, kā arī tās vispārējo rezervju fonda tiešs atbilstošais postenis. Šā portfeļa mērķis ir nodrošināt ienākumus, lai palīdzētu finansēt ar uzraudzības uzdevumu izpildi nesaisītās ECB darbības izmaksas.⁸ Šajā kontekstā pašu kapitāla portfeļa pārvaldīšanas mērķis ir nodrošināt maksimālu atdevi, ievērojot vairākus riska ierobežojumus. Tādējādi tiek panākta diversificētāka termiņstruktūra (sk. 8. att.) salīdzinājumā ar ārvalstu valūtas rezervju portfeli.

8. attēls

ECB pašu kapitāla vērtspapīru termiņstruktūra

Avots: ECB.

⁸ ECB izdevumi saistībā ar tās uzraudzības uzdevumu izpildi tiek atgūti, iekasējot no uzraudzītajām iestādēm gada maksu.

3.2. Finanšu resursi

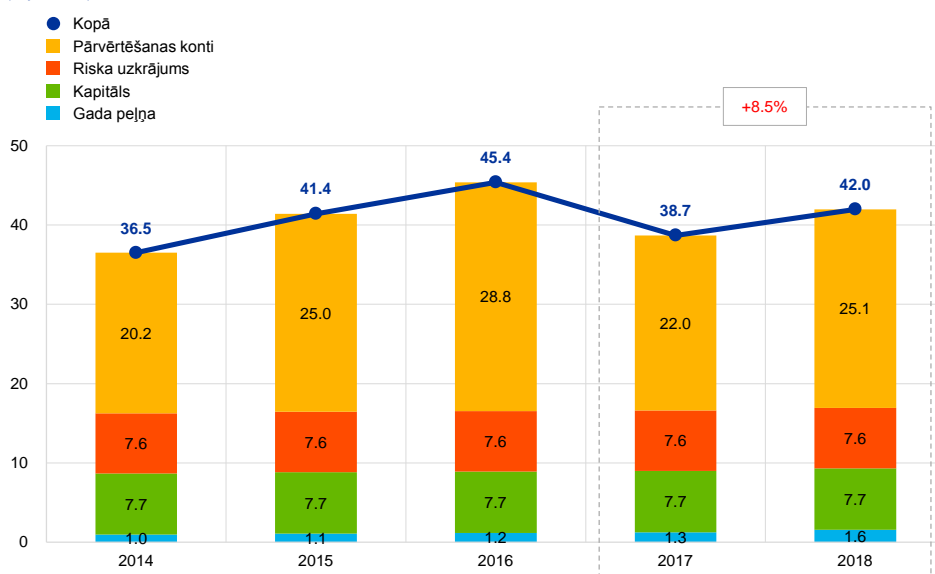
42.0 mljrd. euro
ECB finanšu resursi

ECB finanšu resursus veido tās kapitāls, uzkrājums vispārējiem riskiem, pārvērtēšanas konti un gada peļņa. Šie finanšu resursi 1) ir ieguldīti ienākumus nesošos aktīvos un/vai 2) tiek izmantoti, lai tieši kompensētu finanšu risku rezultātā radušos zaudējumus. 2018. gada 31. decembrī **ECB finanšu resursu** kopapjoms bija 42.0 mljrd. euro (sk. 9. att.). Tas bija par 3.3 mljrd. euro vairāk nekā 2017. gadā sakarā ar pārvērtēšanas kontu pieaugumu pēc euro kursa krituma.

9. attēls

ECB finanšu resursi

(mljrd. euro)

Avots: ECB.

Piezīme. "Pārvērtēšanas konti" ietver kopējos zelta, ārvalstu valūtas un vērtspapīru turējumu pārvērtēšanas guvumus, bet neietver pārvērtēšanas kontu pēcnodarbinātības pabalstiem.

5%
Euro kursa kritums
attiecībā pret ASV dolāru
2018. gadā

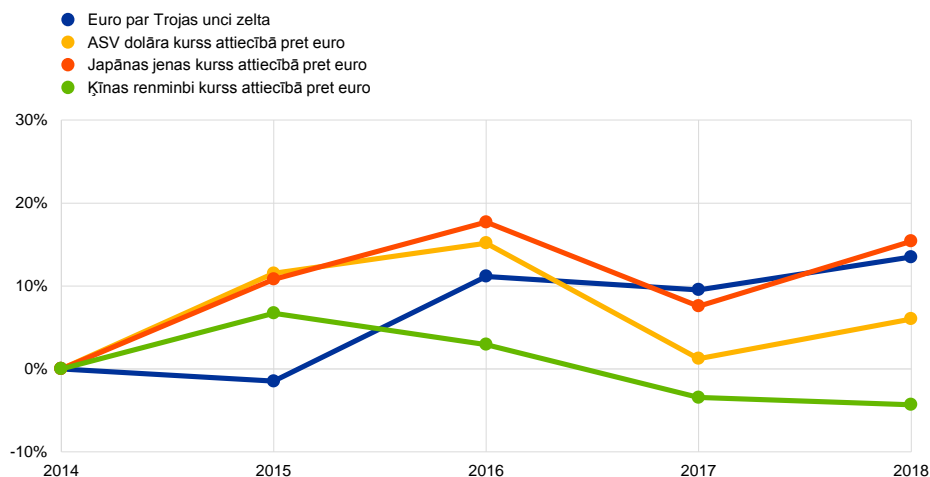
Zelta, ārvalstu valūtas un to vērtspapīru nerealizētos guvumus, uz kuriem attiecas cenu pārvērtēšana, neatzīst kā ienākumus peļņas un zaudējumu aprēķinā, bet uzrāda tieši **pārvērtēšanas kontos**, kas atspoguļoti ECB bilances pasīvu pusē. Šo kontu atlikumus var izmantot, lai nākotnē kompensētu jebkādas nelabvēlīgas attiecīgo cenu un/vai valūtu kursu pārmaiņas, tādējādi stiprinot ECB noturību pret pamatā esošajiem riskiem. Zelta, ārvalstu valūtas un vērtspapīru pārvērtēšanas kontu⁹ atlikums 2018. gadā pieauga par 3.0 mljrd. euro (līdz 25.1 mljrd. euro), un to galvenokārt noteica euro kursa kritums attiecībā pret ASV dolāru, Japānas jenu un zeltu (sk. 10. att.).

⁹ Bilances postenis "Pārvērtēšanas konti" ietver arī pārrēķinātos atlikumus saistībā ar pēcnodarbinātības pabalstiem.

10. attēls

Galvenie valūtu kursi un zelta cena 2014.–2018. gadā

(%; pārmaiņas salīdzinājumā ar 2014. gadu; gada beigu dati)

Avots: ECB.

Peļņu no ECB aktīviem un saistībām attiecīgajā finanšu gadā var izmantot, lai absorbētu šajā gadā radušos potenciālos zaudējumus. 2018. gadā **ECB peļņa** bija 1.6 mljrd. euro (par 0.3 mljrd. euro lielāka nekā 2017. gadā).

Uzkrājums vispārējiem riskiem sasniedzis maksimālo atļauto līmeni

Ņemot vērā ECB lielo pakļautību finanšu riskiem (sk. 4.1. sadaļu), ECB tur **uzkrājumu valūtas kursa (valūtas) riskam, procentu likmju riskam, kredīriskam un zelta cenas (preču) riskam**. Šā uzkrājuma apjomu katru gadu pārskata, ņemot vērā vairākus faktorus, t.sk. risku ietverošu aktīvu turējumu apjomu, paredzamos nākamā gada rezultātus un risku novērtējumu. Šis risku uzkrājums kopā ar jebkuru ECB vispārējo rezervju fondā turēto summu nedrīkst pārsniegt euro zonas NCB apmaksātā kapitāla vērtību. Kopš 2015. gada šis uzkrājums bijis maksimālajā atļautajā līmenī (7.6 mljrd. euro).

Euro zonas valstu un ārpus euro zonas esošo valstu NCB apmaksātais **ECB kapitāls** salīdzinājumā ar tā līmeni 2017. gada beigās nemainījās un 2018. gada 31. decembrī bija 7.7 mljrd. euro. 2019. gadā NCB procentuālās daļas ECB kapitālā mainīsies, pirmkārt, sakarā ar regulāri reizi piecos gados veicamo ECB kapitāla atslēgas korekciju un, otrkārt, sakarā ar gaidāmo¹⁰ Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības 2019. gadā, attiecīgi *Bank of England* aizejot no Eiropas Centrālo banku sistēmas (ECBS).

3.3. Peļņas un zaudējumu aprēķins

2014.–2018. gadā ECB peļņa pakāpeniski palielinājusies no 1.0 mljrd. euro līdz 1.6 mljrd. euro (sk. 11. att.), un to galvenokārt noteica lielāki ārējo rezervju aktīvu un

¹⁰ Pamatojoties uz gaidām laikā, kad Valde akceptēja ECB 2018. gada finanšu pārskatu iesniegšanu Padomei apstiprināšanai.

1 575 milj. euro
ECB 2018. gada peļņa

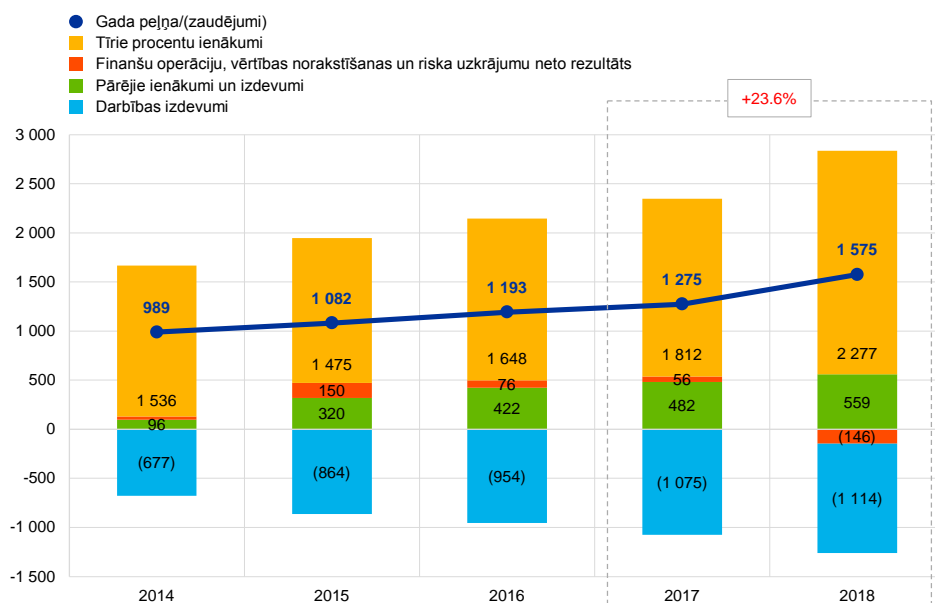
monetārās politikas mērķiem turēto vērtspapīru procentu ienākumi, ar uzviju kompensējot procentu ienākumu samazināšanos no apgrozībā esošajām euro banknotēm¹¹ un pašu kapitāla portfeļa.

2018. gadā **ECB peļņa** bija 1 575 milj. euro (2017. gadā – 1 275 milj. euro). Pieaugumu par 301 milj. euro salīdzinājumā ar 2017. gadu galvenokārt noteica tīro procentu ienākumu kāpums.

11. attēls

ECB peļņas un zaudējumu aprēķina būtiskākās sastāvdaļas

(milj. euro)

Avots: ECB.

Piezīme. Posteni "Pārējie ienākumi un izdevumi" veido "Tīrie komisijas maksas ienākumi/izdevumi", "Kapitāla akciju un līdzdalības kapitālā ienākumi", "Pārējie ienākumi" un "Pārējie izdevumi".

Ar ārējām rezervēm un monetārās politikas īstenošanu saistīto ienākumu pieaugums

ECB **tīrie procentu ienākumi** pieauga par 465 milj. euro (līdz 2 277 milj. euro; sk. 12. att.), un to galvenokārt noteica lielāki ārējo rezervju aktīvu un monetārās politikas mērķiem turēto vērtspapīru procentu ienākumi.

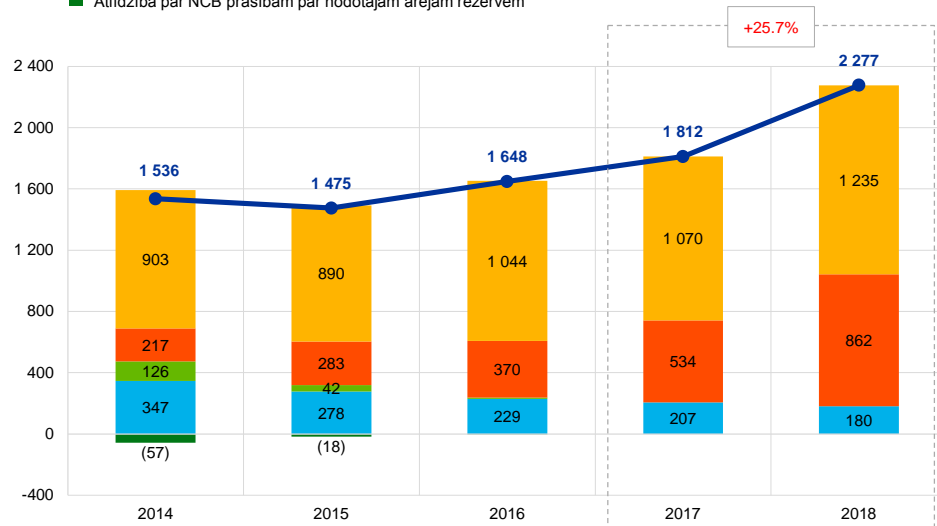
¹¹ ECB ienākumus no apgrozībā esošajām euro banknotēm veido ECB uzkrātie procentu ienākumi kā atlīdzība par Eurosistēmas iekšējām prasībām pret NCB saistībā ar tās daļu (8%) no kopējā apgrozībā esošo euro banknošu apjoma.

12. attēls

Tīrie procentu ienākumi

(milj. euro)

- Tīrie procentu ienākumi
- Monetārās politikas mērķiem turēto vērtspapīru tīrie procentu ienākumi
- Ārējo rezervju aktīvu tīrie procentu ienākumi
- Procentu ienākumi, kas gūti no euro banknošu sadales
- Pārējie tīrie procentu ienākumi
- Atbildība par NCB prasībām par nodotajām ārējām rezervēm

Avots: ECB.

Ārējo rezervju aktīvu procentu ienākumu pieaugums galvenokārt sakarā ar lielāku ASV dolāros denominēto vērtspapīru ienesīgumu

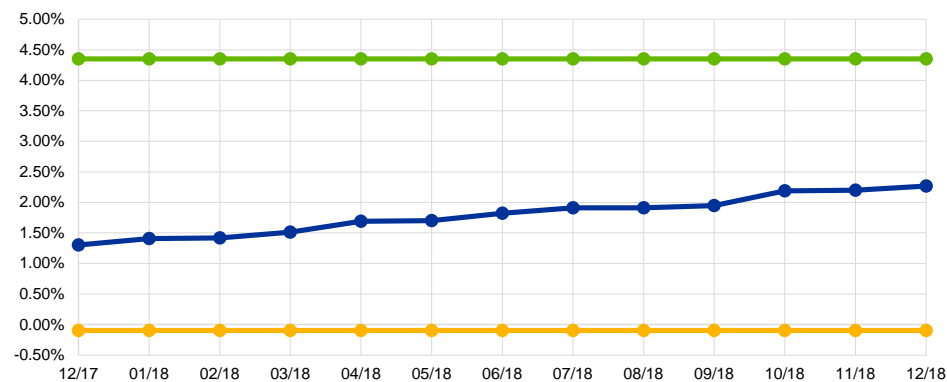
Ārējo rezervju aktīvu tīrie procentu ienākumi pieauga par 327 milj. euro (līdz 862 milj. euro), un to galvenokārt noteica lielāki ASV dolāros denominēto vērtspapīru procentu ienākumi sakarā ar šo vērtspapīru (īpaši īsa termiņa) ienesīguma likmju pieaugumu (sk. 13. att.).

13. attēls

Galvenās etalonlikmes

(gadā; %; mēneša beigu dati)

- Efektīvā federālo fondu procentu likme
- Japānas Bankas galvenā procentu likme
- Ķīnas Tautas bankas bāzes procentu likme

Avoti: Federālo rezervju sistēma, Japānas Banka un Ķīnas Tautas banka.

Lielākus AIP ienākumus ar uzviju atsvēra pārtraukto programmu ienākumu sarukums

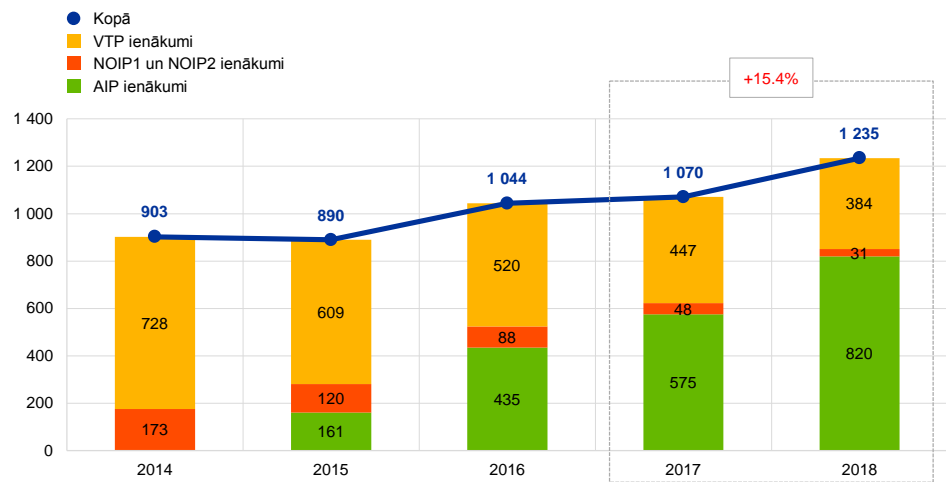
Monetārās politikas mērķiem turēto vērtspapīru tīrie procentu ienākumi

2018. gadā bija 1 235 milj. euro – par 164 milj. euro vairāk nekā 2017. gadā (sk. 14. att.). AIP tīrie procentu ienākumi palielinājās par 245 milj. euro (līdz 820 milj. euro). Tas skaidrojams ar turējumu apjoma pieaugumu (sk. 2. att.) un salīdzinājumā ar portfeļa vēsturisko ienākumu likmi augstākām gada laikā iegādāto vērtspapīru ienesīguma likmēm. Vienlaikus euro zonas valstu valdības obligāciju peļņas likmes 2018. gadā vidēji joprojām bija zemas (sk. 15. att.). AIP ietvaros iegādāto vērtspapīru tīro procentu ienākumu pieaugums ar uzviju kompensēja VTP, NOIP1 un NOIP2 portfeļu tīro procentu ienākumu sarukumu par 81 milj. euro (līdz 415 milj. euro), un to noteica šo portfeļu apjoma samazināšanās sakarā ar vērtspapīru dzēšanu. 2018. gadā aptuveni 54% ECB tīro procentu ienākumu veidoja monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri.

14. attēls

Monetārās politikas mērķiem turēto vērtspapīru tīrie procentu ienākumi

(milj. euro)

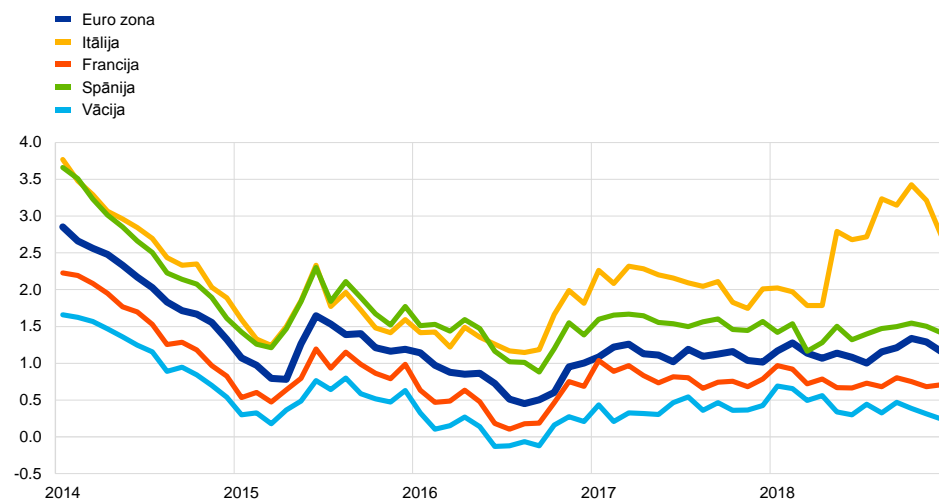

Avots: ECB.

15. attēls

Valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmes

(gadā; %; mēneša beigu dati)

Avots: ECB.

0.0%

GRO procentu likme
2018. gadā

Gan **procentu ienākumi no ECB kopējā apgrozībā esošo euro banknošu apjoma daļas**, gan **procentu izdevumi, kas maksājami NCB par nodotajām ārējām rezervēm**, bija nulle, jo Eurosistēmas galveno refinansēšanas operāciju (GRO) procentu likme bija 0%.

Pārējie tīrie procentu ienākumi samazinājās galvenokārt sakarā ar mazākiem pašu kapitāla portfeļa procentu ienākumiem saistībā ar zemu peļņas likmju vidi euro zonā.

Finanšu operāciju un
vērtības norakstīšanas
neto rezultātu
galvenokārt noteica ASV
dolāros denominēto
vērtspapīru ienesīguma
likmju pārmaiņas

Finanšu operāciju un vērtības norakstīšanas neto rezultāts radīja zaudējumu 146 milj. euro apjomā (sk. 16. att.). Tas bija par 202 milj. euro mazāks nekā 2017. gadā, galvenokārt sakarā ar realizēto cenu un valūtas kursu rezultātu.

2018. gadā veidojās neto realizētie zaudējumi no cenām saistībā ar vērtspapīru turējumiem, kas galvenokārt skaidrojami ar ASV dolāros denominēto vērtspapīru cenu sarukumu, jo to tirgus vērtību negatīvi ietekmēja ASV dolāros denominēto obligāciju peļņas likmju kāpums.

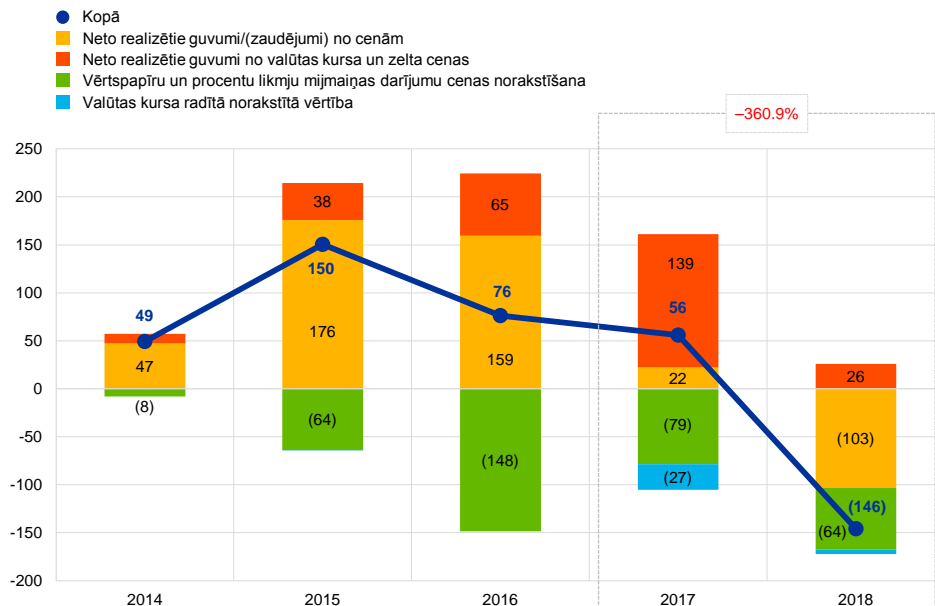
Neto realizēto guvumu no valūtas kursa un zelta cenas samazināšanās skaidrojama ar vienreizējo ASV dolāru turējumu pārdošanu, kas tika veikta 2017. gadā, lai izveidotu Ķīnas renminbi portfeli, un kā rezultātā šajā gadā veidojās lielāki realizētie valūtas kursa guvumi nekā parasti.

16. attēls

Realizētie guvumi vai zaudējumi un norakstītā vērtība

(milj. euro)

Avots: ECB.

518 milj. euro

ECB uzraudzības uzdevumu īstenošanas izmaksu apjoms

ECB **kopējie darbības izdevumi**, t.sk. amortizācija un banknošu ražošanas pakalpojumi, palielinājās par 40 milj. euro (līdz 1 114 milj. euro; sk. 17. att.). Šis palielinājums salīdzinājumā ar 2017. gadu saistīts ar administratīvajiem izdevumiem, īpaši ar 1) visaptverošo novērtējumu veikšanai nepieciešamo ārējo konsultatīvo atbalstu un devumu EBI stresa testos un 2) informācijas tehnoloģijām. Kā redzams tālāk attēlā, šis palielinājums galvenokārt attiecas uz banku uzraudzību. Ar banku uzraudzību saistītās izmaksas tiek pilnībā segtas, iekasējot maksu no uzraudzītajām iestādēm.¹² Administratīvo izmaksu pieaugumu daļēji kompensēja personāla izmaksu samazinājums, ko galvenokārt noteica mazāki izdevumi saistībā ar pēcnodarbinātības pabalstiem, citiem ilgtermiņa pabalstiem un darba attiecību pārtraukšanas pabalstiem, kas 2017. gadā ietvēra vienreizējas izmaksas pagaidu karjeras maiņas atbalsta (KMA) shēmas ieviešanas dēļ.¹³

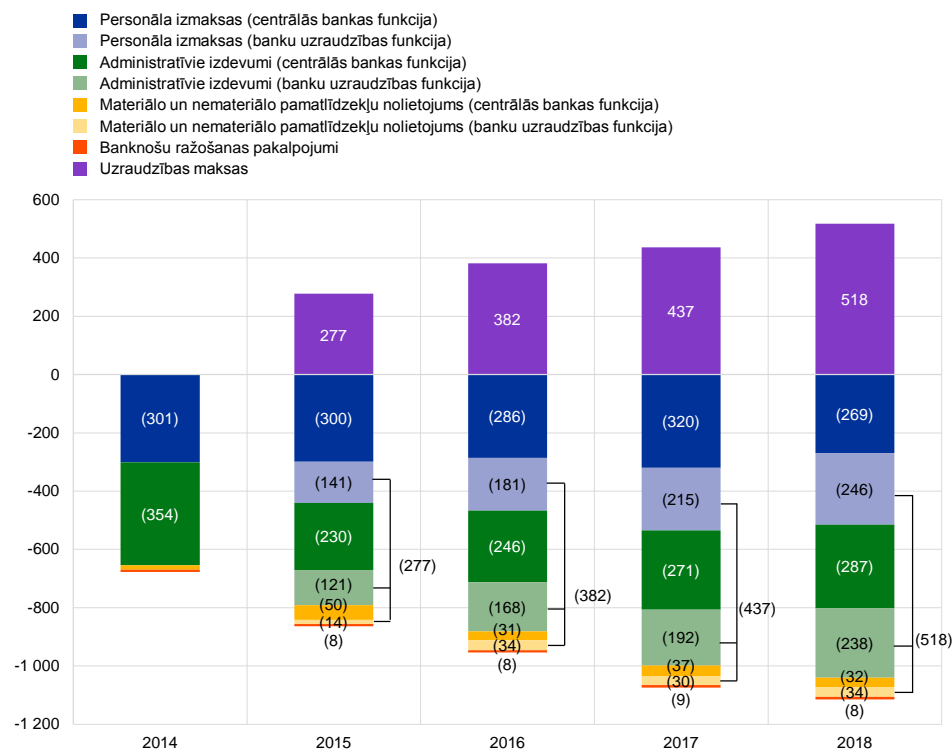
¹² Uzraudzības maksas iekļautas postenī "Pārējie ienākumi un izdevumi" (sk. 11. att.).

¹³ Šī pagaidu shēma tika izveidota to darbinieku atbalstam, kuri uzsāk jaunu alternatīvu karjeru ārpus ECB.

17. attēls

Darbības izdevumi un uzraudzības maksas

(milj. euro)

Avots: ECB.

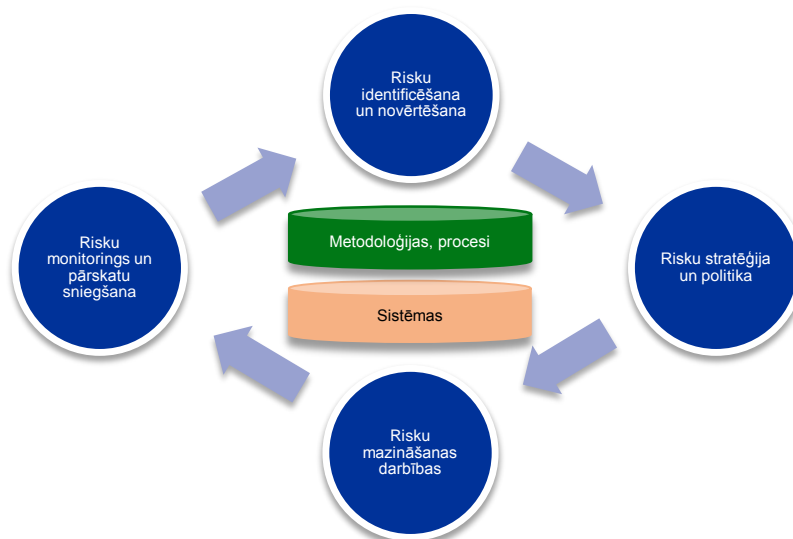
Piezīme. Darbības izdevumi ir sadalīti centrālās bankas darbībai un banku uzraudzībai. ECB atbalsta jomas sniegto pakalpojumu izmaksas ir sadalītas starp šīm divām kategorijām. Šos sadalītos pakalpojumus nodrošina esošās ECB atbalsta funkcijas, t.sk. telpu, cilvēkresursu vadības, administratīvo, budžeta plānošanas un kontroles, grāmatvedības, juridisko, komunikācijas un tulkošanas pakalpojumu, iekšējā audita, statistikas un informācijas tehnoloģiju jomas.

4. Risku pārvaldība

Risku pārvaldība ir būtiska ECB darbības sastāvdaļa un tiek īstenota, nepārtraukti veicot 1) riska apzināšanu un novērtēšanu, 2) riska stratēģijas un politikas pārskatīšanu, 3) riska mazināšanas pasākumu īstenošanu un 4) riska monitoringu un pārskatu sniegšanu, visu šo pasākumu atbalstam piemērojot efektīvu metodoloģiju, procesus un sistēmas.

2. shēma

Risku pārvaldības cikls

ECB pakļauta gan finanšu, gan darbības riskam. Turpmākajās sadaļās aplūkoti šie riski, to avoti un piemērojamie riska kontroles regulējumi.

4.1. Finanšu riski

Valde ierosina politiku un procedūras, kas nodrošina atbilstošu aizsardzību pret riskiem

Valde ierosina politiku un procedūras, kas nodrošina atbilstošu aizsardzību pret finanšu riskiem, kuriem pakļauta ECB. Riska vadības komiteja (RMC), kurā ietilpst Eurosistēmas centrālo banku eksperti, *inter alia* palīdz veikt ar Eurosistēmas bilanci saistīto finanšu risku monitoringu un novērtēšanu un to atspoguļošanu pārskatos, kā arī sagatavo un pārskata attiecīgās metodoloģijas un regulējumus. Tādējādi RMC palīdz lēmējinstītūcijām nodrošināt atbilstošu Eurosistēmas aizsardzības līmeni.

Finanšu riskus rada ECB pamatdarbība un riska darījumi

Finanšu riskus rada ECB pamatdarbība un ar to saistītie riska darījumi. ECB sava riska profila pārvaldībā dažādām operācijām izmanto atšķirīgus riska kontroles regulējumus un limitus, atspoguļojot dažādiem portfeļiem piemēroto politiku vai ieguldījumu mērķus un pamatā esošo aktīvu riska raksturojumu.

ECB izmanto vairākas tās izstrādātas risku aplēšu metodes

Šo risku monitorēšanai un novērtēšanai ECB izmanto vairākas tās izstrādātas risku aplēšu metodes. Šīs metodes balstās uz vienotu tirgus riska un kredītriska simulācijas sistēmu. Riska rādītāju pamatā esošās modelēšanas pamatkonceptijas, metodes un pieņēmumi balstīti nozares standartos un pieejamos tirgus datos. Parasti risku kvantitatīvajam novērtējumam izmanto paredzamā deficīta rādītāju (*expected shortfall*; ES)¹⁴, vērtējot ar 99% ticamības līmeni viena gada laikā. Risku aprēķināšanai izmanto divas metodes: 1) grāmatvedības metodi, saskaņā ar kuru

¹⁴ Paredzamā deficīta rādītāju definē kā ar varbūtību svērtos vidējos zaudējumus, kuri rastos (1-p)% visnelabvēlīgāko scenāriju, kur p apzīmē ticamības līmeni.

ECB pārvērtēšanas kontus uzskata par rezervēm riska aplēšu aprēķinos atbilstoši attiecīgajiem grāmatvedības noteikumiem, un 2) finanšu metodi, saskaņā ar kuru pārvērtēšanas kontus neuzskata par rezervēm riska aprēķinos. ECB arī aprēķina citus riska rādītājus ar atšķirīgiem ticamības līmeņiem, veic jutīguma un stresa scenāriju analīzi un novērtē riska darījumu un ienākumu ilgāka termiņa iespēju aplēses, lai saglabātu visaptverošu risku pārskatu.¹⁵

9.2 mljrd. euro

Kopējais risks
2018. gadā
(grāmatvedības metode:
paredzamā deficīta
rādītājs ar 99%
ticamības līmeni)

Šajā gadā ECB riski kopumā samazinājās. Vērtējot ar paredzamā deficīta rādītāja 99% ticamības līmeni viena gada laikā saskaņā ar grāmatvedības metodi, 2018. gada 31. decembrī visi ECB portfeļi kopā bija pakļauti kopējam finanšu riskam 9.2 mljrd. euro apjomā (par 1.4 mljrd. euro mazāk salīdzinājumā ar riska aplēsi 2017. gada 31. decembrī). Šis samazinājums atspoguļo ECB portfeļos turēto vērtspapīru kredītkvalitātes uzlabošanu.

Kredītrisks

Kredītrisku rada ECB monetārās politikas portfeļi, euro denominētais pašu kapitāla portfelis un ārējo rezervju turējumi. Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri tiek uzskaitīti saskaņā ar amortizētajām izmaksām (ņemot vērā vērtības samazināšanos), tāpēc, ja tie netiek pārdoti, nav pakļauti cenu pārmaiņām, kas saistītas ar kredītu migrāciju, tie joprojām var būt pakļauti kredītsaistību neizpildes riskam. Euro denominētais pašu kapitāls un ārējās rezerves tiek uzskaitītas saskaņā ar tirgus cenām un tādējādi ir pakļautas kredītu migrācijai un kredītsaistību neizpildes riskam. Kredītrisks kopš iepriekšējā gada samazinājies sakarā ar vairāku Eiropas valdības vērtspapīru kredītkvalitātes uzlabošanu.

Kredītrisku galvenokārt samazina, piemērojot atbilstības kritērijus, padziļinātas pārbaudes procedūras un dažādiem portfeļiem atšķirīgus limitus.

Valūtas un preču risks

Valūtas un preču risku rada ECB ārvalstu valūtas un zelta turējumi. Valūtas un preču riski salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu pamatā saglabājās stabili.

Ņemot vērā šo aktīvu politikas nozīmi, ECB necenšas ierobežot valūtas un preču risku. Tā vietā šos riskus mazina, veidojot pārvērtēšanas kontus un diversificējot turējumus dažādās valūtās un zeltā.

Procentu likmju risks

ECB ārējās rezerves un euro denominētais pašu kapitāls galvenokārt tiek ieguldīti fiksētā ienākuma vērtspapīros un pakļauti tirgus vērtības procentu likmju riskam, ņemot vērā, ka tie atspoguļoti tirgus cenās. ECB ārējo rezervju turējumi galvenokārt tiek ieguldīti aktīvos ar samērā īsu dzēšanas termiņu (sk. 3.1. sadaļas 6. att.), bet pašu kapitāla portfeļa aktīvu dzēšanas termiņš parasti ir ilgāks (sk. 3.1. sadaļas 8. att.). Šis saskaņā ar grāmatvedības metodi noteiktais riska komponents salīdzinājumā ar 2017. gadu nemainījās.

ECB tirgus vērtības procentu likmju risks tiek mazināts, izmantojot aktīvu izvietojuma politiku un pārvērtēšanas kontus.

¹⁵ Sīkāku informāciju par risku modelēšanas metodēm sk. [The financial risk management of the Eurosystem's monetary policy operations](#) ("Eurosistēmas monetārās politikas operāciju finanšu riska pārvaldība"), ECB, 2015. gada jūlijs.

ECB pakļauta arī procentu likmju riskam, ko rada par aktīviem saņemtās procentu likmes un par saistībām maksātās procentu likmes neatbilstība, kas ietekmē tās tīros procentu ienākumus. Šis risks nav tieši saistīts ar kādu konkrētu portfeli, bet gan attiecas uz ECB bilances struktūru kopumā un īpaši uz aktīvu un saistību termiņu un peļņas neatbilstību. Šo risku monitorē, veicot uz nākotni vērstu ECB peļņas analīzi. Saskaņā ar šo analīzi paredzams, ka ECB arī turpmākajos gados turpinās gūt tīros procentu ienākumus, lai gan tās bilancē aug tādu monetārās politikas aktīvu īpatsvars, kuriem ir zems ienesīgums un ilgs termiņš.

Šāda veida risks tiek pārvaldīts, izmantojot aktīvu izvietojuma politiku, un to vēl vairāk mazina bezatlīdzības saistību esamība ECB bilancē.

4.2. Darbības risks

ECB darbības riska¹⁶ pārvaldība aptver visus **nefinanšu riskus**.

Darbības riska pārvaldība ir pārvaldības un vadības procesu neatņemama sastāvdaļa

Valde ir atbildīga par ECB darbības riska pārvaldības politiku un sistēmu un apstiprina to. Valdi tās pārraudzības funkcijas īstenošanā saistībā ar darbības risku pārvaldību atbalsta Darbības riska komiteja (ORC). **Darbības riska pārvaldība ir ECB pārvaldības struktūras¹⁷ un vadības procesu neatņemama sastāvdaļa.**

ECB darbības riska pārvaldības sistēmas galvenais mērķis ir **palīdzēt nodrošināt ECB misijas un uzdevumu īstenošanu un aizsargāt tās reputāciju un aktīvus no zaudējumiem, ļaunprātīgas izmantošanas un kaitējumiem**. Darbības riska pārvaldības regulējumā katra struktūrvienība ir atbildīga par tās darbības risku un incidentu identificēšanu, novērtēšanu, novēršanu, atspoguļošanu pārskatos, monitoringu un kontroli. Šajā kontekstā norādījumus attiecībā uz riska novēršanas stratēģijām un riska akceptēšanas procedūrām sniedz ECB pieļaujamā riska līmeņa politika. Tā piesaistīta piecreiz piecu punktu riska matricai, pamatojoties uz ietekmes un ticamības gradācijas skalām, kurās izmantoti kvantitatīvi un kvalitatīvi kritēriji.

Vide, kurā ECB darbojas, pakļauta arvien sarežģītākiem apdraudējumiem, un ECB ikdienas darbs saistīts ar plašu darbības risku spektru. Galvenās jomas, kas ECB rada bažas, ietver plašu nefinanšu risku spektru saistībā ar cilvēkiem, informāciju, sistēmām, procesiem un ārējām trešām pusēm, kas sniedz pakalpojumus. Tāpēc ECB ieviesusi procesus, kas veicina nepārtrauktu un efektīvu darbības riska pārvaldību un ar riskiem saistītās informācijas integrēšanu lēmumu pieņemšanas procesā. Turklāt ECB koncentrē uzmanību uz noturības vairošanu. Tāpēc ieviestas reaģēšanas struktūras un rīcības plāni ārkārtas situācijām, lai nodrošinātu kritiski svarīgu darbības funkciju nepārtrauktību jebkādu traucējumu gadījumā.

¹⁶ Darbības risku definē kā negatīvas finanšu, darbības vai reputācijas ietekmes risku, ko rada cilvēki, iekšējās pārvaldības un darbības procesu nepietiekama īstenošana vai to trūkums, tādu sistēmu problēmas, uz kurām balstās procesi, vai ārējie notikumi (piemēram, dabas katastrofas vai ārējie uzbrukumi).

¹⁷ Turpmāka informācija par ECB pārvaldības struktūru pieejama [ECB interneta vietnē](#).

ECB finanšu pārskati¹⁸

Bilance 2018. gada 31. decembrī

AKTĪVI	Skaid- rojums	2018 (milj. euro)	2017 (milj. euro)
Zelts un zeltā izteiktie debitoru parādi	1.	18 193	17 558
Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	2.		
SVF debitoru parādi	2.1.	692	670
Atlikumi bankās un ieguldījumi vērtspapīros, ārējie aizdevumi un citi ārējie aktīvi	2.2.	49 723	43 761
		50 415	44 431
Prasības ārvalstu valūtā pret euro zonas valstu rezidentiem	2.2.	997	3 712
Pārējās prasības euro pret euro zonas valstu kredītiestādēm	3.	300	143
Euro zonas valstu rezidentu vērtspapīri euro	4.		
Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri	4.1.	251 656	228 386
Eurosistēmas iekšējās prasības	5.		
Prasības saistībā ar euro banknošu sadali Eurosistēmā	5.1.	98 490	93 657
Pārējie aktīvi	6.		
Materiālie un nemateriālie pamatlīdzekļi	6.1.	1 148	1 196
Pārējie finanšu aktīvi	6.2.	20 529	20 503
Ārpusbilances instrumentu pārvērtēšanas starpība	6.3.	579	451
Uzkrājumi un nākamo periodu izdevumi	6.4.	2 738	2 597
Dažādi	6.5.	2 039	1 528
		27 033	26 275
Kopā aktīvi		447 083	414 162

¹⁸ Skaitļu noapaļošanas rezultātā komponentu summa finanšu pārskatos un skaidrojumos ietvertajās tabulās var atšķirties no kopsummas. Ar "0" un "(0)" apzīmē pozitīvu vai negatīvu vērtību, kas noapaļota līdz nullei, bet ar (-) apzīmē nulli.

PASĪVI	Skaidrojums	2018 (milj. euro)	2017 (milj. euro)
Banknotes apgrozībā	7.	98 490	93 657
Pārējās saistības euro pret euro zonas valstu kredītiestādēm	8.	1 399	1 061
Saistības euro pret citiem euro zonas valstu rezidentiem	9.		
Pārējās saistības	9.1.	9 152	1 150
Saistības euro pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	10.	10 361	19 549
Eurosistēmas iekšējās saistības	11.		
Saistības par nodotajām ārējām rezervēm	11.1.	40 793	40 793
Pārējās saistības Eurosistēmā (neto)	11.2.	243 115	217 752
		283 907	258 544
Pārējās saistības	12.		
Ārpusbilances instrumentu pārvērtēšanas starpība	12.1.	641	431
Uzkrājumi un nākamo periodu ienākumi	12.2.	54	76
Dažādi	12.3.	1 178	1 063
		1 873	1 571
Uzkrājumi	13.	7 663	7 670
Pārvērtēšanas konti	14.	24 922	21 945
Kapitāls un rezerves	15.		
Kapitāls	15.1.	7 740	7 740
Gada peļņa		1 575	1 275
Kopā pasīvi		447 083	414 162

Peļņas un zaudējumu aprēķins 2018. gada 31. decembrī

	Skaid- rojums	2018 (milj. euro)	2017 (milj. euro)
Ārējo rezervju aktīvu procentu ienākumi	22.1.	862	534
Procentu ienākumi, kas gūti no euro banknošu sadales Eurosistēmā	22.2.	–	–
Pārējie procentu ienākumi	22.4.	1 642	1 527
<i>Procentu ienākumi</i>		2 503	2 061
Atlīdzība par NCB prasībām par nodotajām ārējām rezervēm	22.3.	–	–
Pārējie procentu izdevumi	22.4.	(226)	(250)
<i>Procentu izdevumi</i>		(226)	(250)
Tīrie procentu ienākumi	22.	2 277	1 812
Realizētie finanšu operāciju guvumi/zaudējumi	23.	(77)	161
Finanšu aktīvu un pozīciju norakstīšana	24.	(69)	(105)
Pārvedumi uz/no uzkrājumiem valūtas kursa riskam, procentu likmju riskam, kredīriskam un zelta cenas riskam		–	–
Finanšu operāciju, vērtības norakstīšanas un riska uzkrājumu neto rezultāts		(146)	56
Tīrie komisijas maksas ienākumi/izdevumi	25.	511	440
Kapitāla akciju un līdzdalības kapitālā ienākumi	26.	1	1
Pārējie ienākumi	27.	47	52
Kopā tīrie ienākumi		2 690	2 361
Personāla izmaksas	28.	(515)	(535)
Administratīvie izdevumi	29.	(525)	(463)
Materiālo un nemateriālo pamatlīdzekļu nolietojums		(66)	(67)
Banknošu ražošanas pakalpojumi	30.	(8)	(9)
Pārējie izdevumi	31.	–	(11)
Gada peļņa		1 575	1 275

Frankfurtē pie Mainas 2019. gada 12. februārī

Eiropas Centrālā banka

Mario Dragi (*Mario Draghi*)
Prezidents

Grāmatvedības politika¹⁹

Finanšu pārskatu forma un sniegšana

ECB finanšu pārskati sagatavoti saskaņā ar šādu grāmatvedības politiku²⁰, kura, pēc ECB Padomes domām, sniedz patiesu informāciju par finanšu pārskatiem, vienlaikus atspoguļojot centrālās bankas darbību raksturu.

Grāmatvedības principi

Ievēroti šādi grāmatvedības principi: ekonomiskā būtība un caurredzamība, piesardzība, notikumu pēc bilances datuma atzīšana, būtiskums, darbības turpināšanas pieņēmums, uzkrāšanas princips, konsekvence un salīdzināmība.

Aktīvu un saistību atzīšana

Aktīvu vai saistības atzīst bilancē tikai tad, ja ir ticams, ka jebkurš saistītais nākotnes saimnieciskais labums plūds uz ECB vai no tās, visi ar to saistītie riski un atlīdzība būtībā ir nodoti ECB un aktīva izmaksas vai vērtību vai saistību apjomu var ticami novērtēt.

Uzskaites pamats

Šie pārskati sagatavoti saskaņā ar sākotnējo izmaksu principu, kas atbilstoši pielāgots, lai iekļautu tirgojamo vērtspapīru (izņemot monetārās politikas mērķiem turētos vērtspapīrus), zelta un visu pārējo bilances un ārpusbilances aktīvu un saistību ārvalstu valūtās novērtējumu tirgus vērtībā.

Darījumi ar finanšu aktīviem un saistībām pārskatos atspoguļoti, ievērojot datumu, kad veikts norēķins.

Darījumus ar ārvalstu valūtā denominētiem finanšu instrumentiem, izņemot tagadnes darījumus ar vērtspapīriem, grāmato ārpusbilances kontos darījuma datumā. Norēķinu datumā ārpusbilances grāmatojumus reversē un darījumus uzrāda bilancē. Ārvalstu valūtas pirkšana un pārdošana ietekmē ārvalstu valūtas tīro pozīciju

¹⁹ ECB grāmatvedības politika detalizēti izklāstīta [ECB 2016. gada 3. novembra Lēmumā \(ES\) 2016/2247 par Eiropas Centrālās bankas gada pārskatiem \(ECB/2016/35\) \(pārstrādāta versija; OV L 347, 20.12.2016., 1. lpp.; ar grozījumiem\)](#). Lai nodrošinātu saskaņotu grāmatvedības un finanšu pārskatu sniegšanu par Eurosistēmas operācijām, Lēmums balstīts uz [ECB 2016. gada 3. novembra Pamatnostādni \(ES\) 2016/2249 par grāmatvedības un finanšu pārskatu sniegšanas tiesisko regulējumu Eiropas Centrālo banku sistēmā \(ECB/2016/34; OV L 347, 20.12.2016., 37. lpp.\)](#).

²⁰ Šī politika, kura pēc vajadzības regulāri tiek pārskatīta un koriģēta, atbilst ECBS Statūtu 26.4. panta noteikumiem. Tie paredz saskaņotu pieeju noteikumiem, kas regulē Eurosistēmas operāciju uzskaiti un finanšu pārskatu sniegšanu.

darījuma datumā. Pārdošanas realizētie guvumi vai zaudējumi arī tiek aprēķināti šajā datumā. Uzkrātos procentus, prēmijas un diskonta summas, kas saistītas ar ārvalstu valūtā denominētiem finanšu instrumentiem, aprēķina un grāmato katru dienu. Šie uzkrājumi arī katru dienu ietekmē ārvalstu valūtas pozīciju.

Zelts un aktīvi un saistības ārvalstu valūtā

Aktīvi un saistības ārvalstu valūtā izteikti euro saskaņā ar valūtas kursu bilances datumā. Ienākumi un izdevumi izteikti saskaņā ar valūtas kursu uzskaites dienā. Aktīvu un saistību ārvalstu valūtā pārvērtēšanu veic katrai valūtai atsevišķi, iekļaujot gan bilances, gan ārpusbilances instrumentus.

Aktīvu un saistību ārvalstu valūtā pārvērtēšanu, pamatojoties uz tirgus cenām, veic atsevišķi no pārvērtēšanas saskaņā ar valūtas kursu.

Zeltu novērtē, pamatojoties uz tā tirgus cenu bilances datumā. Zeltam netiek veikta atšķirīga pārvērtēšana, pamatojoties uz cenu un valūtas kursu. Tā vietā uzrāda vienu zelta vērtību, pamatojoties uz zelta cenu euro par vienu Trojas unci, ko gadam, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, aprēķināja saskaņā ar euro kursu attiecībā pret ASV dolāru 2018. gada 31. decembrī.

Speciālās aizņēmuma tiesības (SDR) definē kā valūtu grozu, un to vērtību nosaka kā piecu galveno valūtu (ASV dolāra, euro, Ķīnas renminbi, Japānas jenas un Lielbritānijas sterliņu mārciņas) kursu svērto summu. ECB SDR turējumus pārrēķināja euro, izmantojot euro kursu attiecībā pret SDR 2018. gada 31. decembrī.

Vērtspapīri

Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri

Pašlaik monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri tiek uzskaitīti saskaņā ar amortizētajām izmaksām (ņemot vērā vērtības samazināšanos).

Pārējie vērtspapīri

Tirgojamos vērtspapīrus (izņemot monetārās politikas mērķiem turētos vērtspapīrus) un līdzīgus aktīvus novērtē, pamatojoties uz vidējo tirgus cenu vai attiecīgo ienesīguma līkni bilances datumā. Katru vērtspapīru novērtē atsevišķi. Ar vērtspapīriem saistītos iespēju līgumus atsevišķi nevērtē. Gadam, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, izmantotas vidējās tirgus cenas 2018. gada 28. decembrī. Nelikvidās kapitāla daļas un citus kapitāla instrumentus, kas tiek turēti kā pastāvīgie ieguldījumi, novērtē atbilstoši izmaksām, ņemot vērā vērtības samazināšanos.

Ienākumu atzīšana

Ienākumi un izdevumi atzīti periodā, kurā tie gūti vai radušies.²¹ Ārvalstu valūtas, zelta un vērtspapīru pārdošanas realizētos guvumus un zaudējumus uzrāda peļņas un zaudējumu aprēķinā. Šādus realizētos guvumus un zaudējumus aprēķina atbilstoši attiecīgā aktīva vidējām izmaksām.

Nerealizētos guvumus neatzīst kā ienākumus un pārved tieši uz pārvērtēšanas kontu.

Nerealizētos zaudējumus uzrāda peļņas un zaudējumu aprēķinā, ja tie gada beigās pārsniedz iepriekšējos pārvērtēšanas guvumus, kas uzrādīti atbilstošajā pārvērtēšanas kontā. Šādus kāda vērtspapīra, ārvalstu valūtas vai zelta nerealizētos zaudējumus neieskaita ar cita vērtspapīra, ārvalstu valūtas vai zelta nerealizētajiem guvumiem. Ja peļņas un zaudējumu aprēķinā uzrādīti kāda posteņa nerealizētie zaudējumi, šā posteņa vidējās izmaksas samazina līdz valūtas kursam vai tirgus cenai gada beigās. Procentu likmju mijmaiņas darījumu nerealizētie zaudējumi, kas gada beigās uzrādīti peļņas un zaudējumu aprēķinā, tiek amortizēti nākamajos gados.

Vērtības samazināšanās zaudējumi tiek uzrādīti peļņas un zaudējumu aprēķinā un nākamajos gados netiek reversēti, izņemot, ja vērtība atkal pieaug un šis pieaugums ir attiecināms uz novērojamu notikumu, kas norisinājies pēc tam, kad pirmo reizi uzrādīta vērtības samazināšanās.

Vērtspapīru prēmijas vai diskonta summas tiek amortizētas šo vērtspapīru atlikušajā līguma termiņā.

Reversie darījumi

Reversie darījumi ir operācijas, kurās ECB pērk vai pārdod aktīvus saskaņā ar *repo* līgumu vai veic kredītooperācijas pret nodrošinājumu.

Repo darījumos vērtspapīri tiek pārdoti par naudu, vienlaikus slēdzot līgumu par to atpirkšanu no darījuma partnera par noteiktu cenu konkrētā nākotnes datumā. *Repo* darījumi uzskaitīti kā nodrošināti noguldījumi bilances saistību pusē. Vērtspapīri, kas pārdoti šāda līguma ietvaros, paliek ECB bilancē.

Reversajos *repo* darījumos vērtspapīri tiek pirkti par naudu, vienlaikus slēdzot līgumu par to atpārdošanu darījuma partnerim par noteiktu cenu konkrētā nākotnes datumā. Reversie *repo* darījumi uzrādīti kā nodrošināti aizdevumi bilances aktīvu pusē, bet netiek iekļauti ECB vērtspapīru turējumā.

Reversos darījumus (t.sk. vērtspapīru aizdevumu darījumus), kurus veic specializētas iestādes piedāvātas programmas ietvaros, uzrāda bilancē tikai tad, ja tiek sniegts naudas līdzekļu nodrošinājums, kas netiek ieguldīts.

²¹ Administratīvajiem uzkrājumiem noteikts minimālais sliekšnis 100 000 euro.

Ārpusbilances instrumenti

Valūtas instrumenti, t.i., biržā netirgotie valūtas maiņas nākotnes darījumi, valūtas mijmaiņas darījumu nākotnes puse un citi valūtas instrumenti, kas ietver vienas valūtas apmaiņu pret citu kādā nākotnes datumā, ārvalstu valūtas maiņas guvumu un zaudējumu aprēķināšanai iekļauti tīrajā ārvalstu valūtas pozīcijā.

Katru procentu likmju instrumentu pārvērtē atsevišķi. Atklāto biržā tirgoto procentu likmju nākotnes darījumu līgumu, kā arī procentu likmju mijmaiņas darījumu, kuru klīringu veic centrālais darījuma partneris, starpības līdz tirgus vērtībai dienas pārmaiņas uzrādītas peļņas un zaudējumu aprēķinā. Biržā netirgotos nākotnes darījumus ar vērtspapīriem un procentu likmju mijmaiņas darījumus, kuru klīringu neveic centrālais darījuma partneris, novērtē ECB, pamatojoties uz vispārpieņemtām vērtēšanas metodēm un izmantojot novērojamas tirgus cenas un procentu likmes, kā arī diskonta faktoros no norēķina datumiem līdz novērtējuma datumam.

Notikumi pēc bilances datuma

Aktīvu un pasīvu vērtība koriģēta, atspoguļojot notikumus laikā no gada beigu bilances datuma līdz datumam, kad Valde akceptē ECB finanšu pārskatu iesniegšanu Padomei apstiprināšanai, ja šādi notikumi būtiski ietekmē aktīvu un pasīvu stāvokli bilances datumā.

Svarīgi notikumi pēc bilances datuma, kas neietekmē aktīvu un pasīvu stāvokli bilances datumā, atspoguļoti skaidrojumos.

ECBS iekšējie atlikumi/Eurosistēmas iekšējie atlikumi

ECBS iekšējie atlikumi veidojas galvenokārt saistībā ar ES veiktajiem pārrobežu maksājumiem, par kuriem norēķini tiek veikti euro, izmantojot centrālās bankas naudas līdzekļus. Šos darījumus lielākoties iniciē privātā sektora pārstāvji (t.i., kredītiestādes, sabiedrības un privātpersonas). Norēķini par šiem darījumiem tiek veikti TARGET2 (*Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system*), un to rezultātā veidojas divpusēji atlikumi ES valstu centrālo banku TARGET2 kontos. Katru dienu tiek aprēķinātas šo divpusējo atlikumu neto pozīcijas, ko attiecina uz ECB, un tādējādi katrai nacionālajai centrālajai bankai (NCB) paliek tikai viena divpusējā tīrā pozīcija attiecībā pret ECB. Arī ECB veiktie maksājumi, par kuriem norēķini notiek TARGET2, ietekmē divpusējo tīro pozīciju. ECB uzskaitē šīs pozīcijas atspoguļo katras NCB neto prasības vai saistības pret pārējo Eiropas Centrālo banku sistēmu (ECBS). Eurosistēmas iekšējie atlikumi, kas ir euro zonas valstu NCB atlikumi attiecībā pret ECB saistībā ar TARGET2, kā arī citi euro denominētie Eurosistēmas iekšējie atlikumi (piemēram, starpperioda peļņas sadales NCB), uzrādīti ECB bilancē kā viena neto aktīvu vai saistību pozīcija un atspoguļoti postenī "Pārējās prasības Eurosistēmā (neto)" vai postenī "Pārējās saistības Eurosistēmā (neto)". ECBS iekšējie atlikumi, kas ir ārpus euro zonas esošo valstu

NCB atlikumi attiecībā pret ECB saistībā ar to dalību TARGET2²², atspoguļoti postenī "Saistības euro pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem".

Eurosistēmas iekšējie atlikumi, kas saistīti ar euro banknošu sadali Eurosistēmā, uzrādīti kā viens neto aktīvs postenī "Prasības saistībā ar euro banknošu sadali Eurosistēmā" (sk. "Banknotes apgrozībā" grāmatvedības politikas skaidrojumos).

Eurosistēmas iekšējie atlikumi, kas radušies, NCB, kuras pievienojas Eurosistēmai, nododot ārējo rezervju aktīvus ECB, denominēti euro un uzrādīti postenī "Saistības par nodotajām ārējām rezervēm".

Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi, ieskaitot nemateriālos aktīvus, bet izņemot zemi un mākslas darbus, tiek novērtēti atbilstoši izmaksām, atņemot nolietojumu. Zeme un mākslas darbi tiek novērtēti atbilstoši izmaksām. ECB galvenā ēka tiek novērtēta atbilstoši izmaksām, atņemot nolietojumu un ņemot vērā vērtības samazināšanos. Lai uzrādītu ECB galvenās ēkas nolietojumu, izmaksas tiek attiecinātas uz atbilstošajām aktīvu sastāvdaļām, kuru nolietojums tiek aprēķināts saskaņā ar to novērtēto lietderīgās izmantošanas laiku. Nolietojumu aprēķina saskaņā ar lineāro metodi gaidāmajā pamatlīdzekļa lietderīgās izmantošanas laikā, sākot ar ceturksni, pēc kura pamatlīdzeklis kļuvis pieejams izmantošanai. Galvenajām pamatlīdzekļu grupām piemēroti šādi lietderīgās izmantošanas laiki.

Ēkas	20 gadu, 25 gadi vai 50 gadu
Iekārtas telpās	10 vai 15 gadu
Tehniskais aprīkojums	4 gadi, 10 vai 15 gadu
Datori, ar tiem saistītā datoraparātūra un programmatūra, transportlīdzekļi	4 gadi
Mēbeles	10 gadu

Nolietojuma periods kapitalizētajiem remonta izdevumiem, kas saistīti ar ECB pašreizējām īrētajām telpām, korigēts, ņemot vērā visus notikumus, kas ietekmē attiecīgā pamatlīdzekļa gaidāmo lietderīgās izmantošanas laiku.

ECB, pamatojoties uz 36. starptautisko grāmatvedības standartu (SGS) "Aktīvu vērtības samazināšanās", veic gadskārtēju galvenās ēkas vērtības samazināšanās testu. Atklājot vērtības samazināšanās rādītāju, kas liecina, ka galvenās ēkas vērtība varētu būt samazinājusies, tiek aplēsta atgūstamā vērtība. Ja atgūstamā vērtība ir mazāka par tīro uzskaites vērtību, peļņas un zaudējumu aprēķinā tiek uzrādīti vērtības samazināšanās zaudējumi.

Pamatlīdzekļus, kuru cena mazāka par 10 000 euro, noraksta iegādes gadā.

²² 2018. gada 31. decembrī TARGET2 piedalījās šādas ārpus euro zonas esošo valstu NCB: *Българска народна банка* (Bulgārijas Nacionālā banka), *Danmarks Nationalbank*, *Hrvatska narodna banka*, *Narodowy Bank Polski* un *Banca Națională a României*.

Pamatlīdzekļus, kuri atbilst kapitalizācijas kritērijiem, bet vēl ir būvniecības vai sagatavošanas stadijā, uzrāda postenī "Pamatlīdzekļi būvniecības stadijā". Pēc šo aktīvu lietošanas uzsākšanas ar tiem saistītās izmaksas tiek pārvestas uz attiecīgajiem pamatlīdzekļu posteņiem.

ECB pēcnodarbinātības pabalsti, citi ilgtermiņa pabalsti un darba attiecību pārtraukšanas pabalsti

ECB nodrošina noteikto pabalstu plānus saviem darbiniekiem, Valdes locekļiem un ECB nodarbinātajiem Uzraudzības valdes locekļiem.

Darbinieku pensiju plānu finansē, izmantojot aktīvus, kas tiek turēti darbinieku ilgtermiņa pabalstu fondā. ECB un darbinieku veiktās obligātās iemaksas tiek atspoguļotas plāna noteikto pabalstu pīlārā. Darbinieki var brīvprātīgi veikt papildu iemaksas noteikto iemaksu pīlārā, ko var izmantot, lai nodrošinātu papildu pabalstu apjomu.²³ Šos papildu pabalstus nosaka brīvprātīgo iemaksu apjoms un veikto iemaksu ieguldījumu ienākumi.

Pastāv ar fondiem nesaistītas vienošanās par ECB Valdes locekļu un ECB nodarbināto Uzraudzības valdes locekļu pēcnodarbinātības pabalstiem un citiem ilgtermiņa pabalstiem. Pastāv arī ar fondiem nesaistītas vienošanās par darbinieku pēcnodarbinātības pabalstiem, kas nav pensijas, un citiem ilgtermiņa pabalstiem un darba attiecību pārtraukšanas pabalstiem.

Neto noteikto pabalstu saistības

Saistības, kuras bilances postenī "Pārējās saistības" atzītas attiecībā uz noteikto pabalstu plāniem, t.sk. citiem ilgtermiņa pabalstiem un darba attiecību pārtraukšanas pabalstiem, veido noteikto pabalstu pienākuma vērtība bilances datumā, no kuras atņemta attiecīgā pienākuma finansēšanai izmantoto plāna aktīvu patiesā vērtība.

Noteikto pabalstu pienākumu katru gadu aprēķina neatkarīgi aktuāri, izmantojot plānotās vienības kredītmēro. Noteikto pabalstu pienākuma pašreizējo vērtību aprēķina, diskontējot aplēsto nākotnes naudas plūsmu, izmantojot procentu likmi, ko nosaka pēc euro denominētu augstas kvalitātes uzņēmumu obligāciju, kuru dzēšanas termiņš ir līdzīgs attiecīgā pienākuma termiņam, tirgus ienesīguma bilances datumā.

Aktuārie guvumi un zaudējumi var rasties uz pieredzi pamatoto korekciju rezultātā (kur faktiskie rezultāti atšķiras no iepriekšējiem aktuārajiem pieņēmumiem) un no aktuāro pieņēmumu pārmaiņām.

²³ Līdzekļus, kas uzkrāti brīvprātīgo iemaksu veidā, darbinieki pensionēšanās brīdī var izmantot papildu pensijas iegādei. Šī pensija no attiecīgā brīža tiek iekļauta noteikto pabalstu saistībās.

Neto noteikto pabalstu izmaksas

Neto noteikto pabalstu izmaksas sadala komponentos, kas uzrādīti peļņas un zaudējumu aprēķinā, un pārrēķinātajos atlikumos saistībā ar pēcnodarbinātības pabalstiem, kas uzrādīti bilances postenī "Pārvērtēšanas konti".

Peļņas un zaudējumu aprēķinā iekļauj neto summu, kas ietver:

- a) kārtējās apkalpošanas izmaksas noteiktajiem pabalstiem, kas uzkrājas gada laikā;
- b) iepriekšējās apkalpošanas izmaksas noteiktajiem pabalstiem plāna grozījumu rezultātā;
- c) tīros procentus no neto noteikto pabalstu pienākuma pēc diskonta likmes;
- d) pārrēķinātos atlikumus saistībā ar citiem ilgtermiņa pabalstiem un darba attiecību pārtraukšanas pabalstiem, kam piemīt ilgtermiņa raksturs, ja tādi pastāv (pilnībā).

Postenī "Pārvērtēšanas konti" norādītajā tīrajā summā ietverti:

- a) aktuārie guvumi un zaudējumi no noteikto pabalstu pienākuma;
- b) faktiskā peļņa no plāna aktīviem, izņemot summas, kas ietvertas tīrajos procentos no neto noteikto pabalstu saistībām;
- c) jebkuras noteikta aktīvu maksimālā apjoma ietekmes pārmaiņas, izņemot summas, kas ietvertas neto noteikto pabalstu saistību tīrajos procentos.

Lai noteiktu atbilstošās saistības finanšu pārskatos, šos atlikumus katru gadu vērtē neatkarīgi aktuāri.

Banknotes apgrozībā

ECB un euro zonas valstu NCB, kas kopā veido Eurosistēmu, emitē euro banknotes.²⁴ Apgrozībā esošo euro banknošu kopējā vērtība katra mēneša pēdējā darbadienā saskaņā ar banknošu pārdales atslēgu tiek sadalīta starp Eurosistēmas centrālajām bankām.²⁵

ECB piešķirtā daļa ir 8% no apgrozībā esošo euro banknošu kopējās vērtības, un to atspoguļo bilances pasīvu postenī "Banknotes apgrozībā". ECB daļa kopējā euro banknošu emisijā nodrošināta ar prasībām pret NCB. Šīs prasības, par kurām tiek maksāti procenti²⁶, uzrādītas apakšpostenī "Eurosistēmas iekšējās prasības":

²⁴ ECB 2010. gada 13. decembra Lēmums ECB/2010/29 par euro banknošu emisiju (2011/67/ES; pārstrādāta versija; OV L 35, 09.02.2011., 26. lpp.; ar grozījumiem).

²⁵ Banknošu pārdales atslēga ir procentuālās daļas, ko iegūst, ņemot vērā ECB daļu kopējā euro banknošu emisijā un piemērojot kapitāla parakstīšanas atslēgu NCB daļai šajā kopumā.

²⁶ ECB 2016. gada 3. novembra Lēmums (ES) 2016/2248 par dalībvalstu, kuru valūta ir euro, nacionālo centrālo banku monetāro ienākumu sadali (ECB/2016/36; OV L 347, 20.12.2016., 26. lpp.).

prasības saistībā ar euro banknošu sadali Eurosistēmā" (sk. "ECBS iekšējie atlikumi/Eurosistēmas iekšējie atlikumi" grāmatvedības politikas skaidrojumos). Procentu ienākumi no šīm prasībām ietverti peļņas un zaudējumu aprēķina postenī "Procentu ienākumi no euro banknošu sadales Eurosistēmā".

Starpperioda peļņas sadale

ECB ienākumu no euro banknotēm apgrozībā un no a) "Vērtspapīru tirgu programmas", b) trešās "Nodrošināto obligāciju iegādes programmas", c) "Ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru iegādes programmas" un d) "Valsts sektora aktīvu iegādes programmas" ietvaros iegādātajiem monetārās politikas mērķiem turētajiem vērtspapīriem radušos ienākumu summu sadala nākamā gada janvārī starpperioda ienākumu sadales veidā, ja vien ECB Padome nav lēmusi citādi.²⁷ To sadala pilnībā, ja vien tā nav lielāka par ECB tīro peļņu attiecīgajā gadā un atkarībā no Padomes lēmumiem pārvest līdzekļus uzkrājumā valūtas kursa riskam, procentu likmju riskam, kredītriskam un zelta cenas riskam. Padome var arī nolemt samazināt janvārī sadalāmo ienākumu no euro banknotēm apgrozībā summu, neietverot izmaksas, kas radušās ECB saistībā ar euro banknošu emisiju un apstrādi.

Grāmatvedības politikas pārmaiņas

ECB 2018. gadā neveica nekādas grāmatvedības politikas pārmaiņas.

Citi jautājumi

Saskaņā ar ECBS Statūtu 27. pantu un pamatojoties uz Padomes rekomendāciju, ES Padome uz pieciem gadiem – līdz 2022. finanšu gada beigām – apstiprinājusi *KG Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, Düsseldorf* (Vācijas Federatīvā Republika) par ECB ārējiem revidentiem. Šo piecu gadu periodu var pagarināt par diviem papildu finanšu gadiem.

²⁷ ECB 2014. gada 15. decembra Lēmums (ES) 2015/298 par to, kā pagaidām sadala Eiropas Centrālās bankas ienākumus (ECB/2014/57) (pārstrādāta versija; OV L 53, 25.02.2015., 24. lpp.; ar grozījumiem).

Bilances skaidrojumi

1. Zelts un zeltā izteiktie debitoru parādi

ECB 2018. gada 31. decembrī piederēja 16 229 522 Trojas unces²⁸ zelta, kura tirgus vērtība bija 18 193 milj. euro (2017. gadā – 17 558 milj. euro). 2018. gadā netika veikti darījumi ar zeltu, tāpēc ECB turējumi salīdzinājumā ar to apjomu 2017. gada 31. decembrī nemainījās. Šo turējumu vērtības euro ekvivalents palielinājās sakarā ar zelta cenas kāpumu euro izteiksmē (sk. "Zelts un aktīvi un saistības ārvalstu valūtā" grāmatvedības politikas skaidrojumos un 14. skaidrojumu "Pārvērtēšanas konti").

2. Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus euro zonas esošo valstu un euro zonas valstu rezidentiem

2.1. SVF debitoru parādi

Šis aktīvs atspoguļo SDR ECB turējumā, un tā apjoms 2018. gada 31. decembrī bija 692 milj. euro (2017. gadā – 670 milj. euro). Tas saistīts ar divvirzienu vienošanos ar Starptautisko Valūtas fondu (SVF) par SDR pirkšanu un pārdošanu, saskaņā ar kuru SVF ir pilnvarots ECB vārdā organizēt SDR pirkšanu vai pārdošanu par euro minimālā un maksimālā turējumu līmeņa robežās. Grāmatvedības vajadzībām SDR uzskata par ārvalstu valūtu (sk. "Zelts un aktīvi un saistības ārvalstu valūtā" grāmatvedības politikas skaidrojumos). ECB SDR turējumu vērtības euro ekvivalenta palielināšanos lielākoties noteica SDR vērtības kāpums attiecībā pret euro 2018. gadā.

2.2. Atlikumi bankās un ieguldījumi vērtspapīros, ārējie aizdevumi un citi ārējie aktīvi un prasības ārvalstu valūtā pret euro zonas valstu rezidentiem

Šos divus posteņus veido atlikumi bankās, aizdevumi ārvalstu valūtās un ieguldījumi ASV dolāros, Japānas jenās un Ķīnas renminbi denominētos vērtspapīros.

---

²⁸ Tas atbilst 504.8 tonnām.

Prasības pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	2018 (milj. euro)	2017 (milj. euro)	Pārmaiņas (milj. euro)
Pieprasījuma noguldījumu konti	7 755	6 794	961
Naudas tirgus noguldījumi	1 942	2 317	(375)
Reversie repo darījumi	611	(0)	611
leguldījumi vērtspapīros	39 415	34 650	4 764
Kopā	49 723	43 761	5 962

Prasības pret euro zonas valstu rezidentiem	2018 (milj. euro)	2017 (milj. euro)	Pārmaiņas (milj. euro)
Pieprasījuma noguldījumu konti	1	1	0
Naudas tirgus noguldījumi	602	2 422	(1 820)
Reversie repo darījumi	393	1 288	(895)
Kopā	997	3 712	(2 715)

Šo posteņu kopējās vērtības kāpums 2018. gadā skaidrojams galvenokārt ar ASV dolāra un Japānas jenas kursa paaugstināšanos attiecībā pret euro. Šo atlikumu kopējā vērtība pieaugusi arī sakarā ar gada laikā saņemtajiem ienākumiem (galvenokārt no ASV dolāru portfeļa).

2018. gada 31. decembrī ECB bija šādi neto ārvalstu valūtu turējumi²⁹.

	2018 Valūta (milj.)	2017 Valūta (milj.)
ASV dolāri	47 551	46 761
Japānas jenas	1 093 460	1 093 563
Ķīnas renminbi	3 886	3 755

3. Pārējās prasības euro pret euro zonas valstu kredītiestādēm

2018. gada 31. decembrī šo posteni veidoja pieprasījuma noguldījumu konti euro zonas valstu rezidentu turējumā 300 milj. euro apjomā (2017. gadā – 143 milj. euro).

²⁹ Šajos turējumos ietilpst aktīvi attiecīgajā ārvalstu valūtā mīnus pasīvi attiecīgajā ārvalstu valūtā, uz kuriem attiecas ārvalstu valūtas pārvērtēšana. Tie ietverti posteņos "Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem", "Prasības ārvalstu valūtā pret euro zonas valstu rezidentiem", "Uzkrājumi un nākamo periodu izdevumi", "Ārpusbilances instrumentu pārvērtēšanas starpība" (pasīvu pusē) un "Uzkrājumi un nākamo periodu ienākumi", ņemot vērā biržā netirgotos valūtas maiņas nākotnes darījumus un valūtas mijmaiņas darījumus, kas ietverti ārpusbilances posteņos. Tie guvumi no ārvalstu valūtā denominēto finanšu instrumentu cenas, kuri radušies pārvērtēšanas rezultātā, nav ietverti.

4. Euro zonas valstu rezidentu vērtspapīri euro

4.1. Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri

2018. gada 31. decembrī šo posteni veidoja vērtspapīri, ko ECB iegādājusies triju "Nodrošināto obligāciju iegādes programmu" (NOIP), "Vērtspapīru tirgu programmas" (VTP), "Ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru iegādes programmas" (ABSIP) un "Valsts sektora aktīvu iegādes programmas" (VSAIP) ietvaros.³⁰

Pirmās NOIP ietvaros iegāde tika pabeigta 2010. gada 30. jūnijā, savukārt otrā NOIP noslēdzās 2012. gada 31. oktobrī. Padome pieņēma lēmumu beigt turpmākas iegādes VTP ietvaros 2012. gada 6. septembrī.

2018. gadā Eurosistēma turpināja iegādāties vērtspapīrus aktīvu iegādes programmas (AIP) ietvaros. Tā ietver trešo NOIP, ABSIP, VSAIP un "Uzņēmumu sektora aktīvu iegādes programmu" (USAIP).³¹ NCB un ECB AIP ietvaros veikto iegāžu kopējais mēneša apjoms līdz 2018. gada septembrim bija vidēji 30 mljrd. euro un no 2018. gada oktobra līdz gada beigām, kad neto iegādes tika pārtrauktas, – 15 mljrd. euro. Padome paredz arī turpmāk pilnībā atkārtoti ieguldīt AIP ietvaros iegādāto vērtspapīru, kuriem pienācis dzēšanas termiņš, pamatsummas maksājumus ilgāku laiku pēc tam, kad tā būs sākusi paaugstināt galvenās ECB procentu likmes, un jebkurā gadījumā tik ilgi, cik tas būs nepieciešams, lai uzturētu labvēlīgus likviditātes apstākļus un būtisku stimulējošās monetārās politikas pasākumu apjomu.

Visu šo programmu ietvaros iegādātos vērtspapīrus novērtē saskaņā ar amortizētajām izmaksām, ņemot vērā vērtības samazināšanos (sk. grāmatvedības politikas skaidrojumu sadaļu "Vērtspapīri").

ECB turēto vērtspapīru amortizētās izmaksas, kā arī to tirgus vērtība³² (netiek uzskaitīta bilancē vai peļņas un zaudējumu aprēķinā un sniegta tikai salīdzinājumam) ir šāda.

³⁰ ECB neiegādājas vērtspapīrus "Uzņēmumu sektora aktīvu iegādes programmas" (USAIP) ietvaros.

³¹ Sīkāka informācija par AIP atrodama [ECB interneta vietnē](#).

³² Tirgus vērtības rādītāji ir indikatīvi, un to pamatā ir tirgū kotētās cenas. Ja tirgū kotētās cenas nav pieejamas, tirgus cenas noteiktas, izmantojot iekšējos Eurosistēmas modeļus.

	2018 (milj. euro)		2017 (milj. euro)		Pārmaiņas (milj. euro)	
	Amortizētās izmaksas	Tirgus vērtība	Amortizētās izmaksas	Tirgus vērtība	Amortizētās izmaksas	Tirgus vērtība
Pirmā "Nodrošināto obligāciju iegādes programma" (NOIP1)	348	363	619	655	(271)	(292)
Otrā "Nodrošināto obligāciju iegādes programma" (NOIP2)	341	365	386	422	(45)	(57)
Trešā "Nodrošināto obligāciju iegādes programma" (NOIP3)	21 545	21 706	19 733	19 959	1 812	1 747
"Vērtspapīru tirgu programma" (VTP)	5 484	6 051	6 644	7 555	(1 160)	(1 504)
"Ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru iegādes programma" (ABSIP)	27 511	27 262	25 015	25 045	2 496	2 218
"Valsts sektora aktīvu iegādes programma" (VSAIP)	196 428	198 401	175 990	177 088	20 438	21 313
Kopā	251 656	254 148	228 386	230 722	23 270	23 426

Vērtspapīru dzēšana noteica pirmās un otrās NOIP un VTP ietvaros turēto portfeļu amortizēto izmaksu samazināšanos.

Padome regulāri novērtē ar visu šo programmu ietvaros turētajiem vērtspapīriem saistītos finanšu riskus.

Izmantojot gada beigu datus, tiek veikti gadskārtējie vērtības samazināšanās testi, kurus apstiprina Padome. Šajos testos vērtības samazināšanās rādītāji tiek novērtēti katrai programmai atsevišķi. Gadījumos, kad tika novēroti vērtības samazināšanās rādītāji, tika veikta papildu analīze, lai apstiprinātu, ka vērtības samazināšanās nav ietekmējusi pamatā esošo vērtspapīru naudas plūsmas. Pamatojoties uz šajā gadā veikto vērtības samazināšanās testu rezultātiem, 2018. gadā ECB nav atzinusi zaudējumus no tās monetārās politikas portfeļos turētajiem vērtspapīriem.

5. Eurosistēmas iekšējās prasības

5.1. Prasības saistībā ar euro banknošu sadali Eurosistēmā

Šo posteni veido ECB prasības pret euro zonas valstu NCB saistībā ar euro banknošu sadali Eurosistēmā (sk. "Banknotes apgrozībā" grāmatvedības politikas skaidrojumos), un to apjoms 2018. gada 31. decembrī bija 98 490 milj. euro (2017. gadā – 93 657 milj. euro). Atlīdzība par šīm prasībām tiek aprēķināta katru dienu saskaņā ar pēdējo pieejamo Eurosistēmas galveno refinansēšanas operāciju izsolēs izmantoto robežlikmi³³ (sk. 22.2. skaidrojumu "Procentu ienākumi no euro banknošu sadales Eurosistēmā").

³³ Kopš 2016. gada 16. marta Eurosistēmas galveno refinansēšanas operāciju izsolēs izmantotā procentu likme ir 0.00%.

6. Pārējie aktīvi

6.1. Materiālie un nemateriālie pamatlīdzekļi

Šie aktīvi 2018. gada 31. decembrī aptvēra šādus posteņus.

	2018 (milj. euro)	2017 (milj. euro)	Pārmaiņas (milj. euro)
Izmaksas			
Zeme un ēkas	1 012	1 006	5
Iekārtas telpās	221	222	(1)
Datoraparātūra un programmatūra	124	110	14
Aprīkojums, mēbeles un transportlīdzekļi	93	95	(2)
Pamatlīdzekļi būvniecības stadijā	1	3	(2)
Pārējie pamatlīdzekļi	11	10	1
Kopā izmaksas	1 463	1 447	16
Uzkrātais nolietojums			
Zeme un ēkas	(118)	(96)	(22)
Iekārtas telpās	(64)	(48)	(16)
Datoraparātūra un programmatūra	(89)	(74)	(15)
Aprīkojums, mēbeles un transportlīdzekļi	(43)	(32)	(11)
Pārējie pamatlīdzekļi	(2)	(1)	(0)
Kopā uzkrātais nolietojums	(315)	(251)	(64)
Tirā bilances vērtība	1 148	1 196	(48)

Gada beigās tika veikts ECB galvenās ēkas vērtības samazināšanās tests, un zaudējumi no vērtības samazināšanās netika uzrādīti.

6.2. Pārējie finanšu aktīvi

Šo posteni galvenokārt veido ECB pašu kapitāla ieguldījums, kas tiek turēts kā ECB kapitāla un rezervju un uzkrājuma valūtas kursa riskam, procentu likmju riskam, kredītriskam un zelta cenu riskam tiešs atbilstošais postenis. Tas ietver arī 3 211 Starptautisko norēķinu bankas (SNB) akciju atbilstoši to iegādes izmaksām (42 milj. euro).

Šo posteni veido šādi komponenti.

	2018 (milj. euro)	2017 (milj. euro)	Pārmaiņas (milj. euro)
Pieprasījuma noguldījumu konti euro	0	0	0
Euro denominētie vērtspapīri	17 913	18 417	(504)
Reversie <i>repo</i> darījumi euro	2 575	2 044	531
Pārējie finanšu aktīvi	42	42	(0)
Kopā	20 529	20 503	27

Šā posteņa nelielais neto pieaugums 2018. gadā skaidrojams ar šā portfeļa procentu ienākumu atkārtotu ieguldīšanu, un tas vairāk nekā kompensēja ECB pašu kapitāla portfeli turēto euro denominēto vērtspapīru tirgus vērtības kritumu.

6.3. Ārpusbilances instrumentu pārvērtēšanas starpība

Šo posteni veido galvenokārt 2018. gada 31. decembrī nepabeigto mijmaiņas un biržā netirgoto valūtas maiņas nākotnes darījumu ārvalstu valūtā pārvērtēšanas pārmaiņas (sk. 19. skaidrojumu "Valūtas mijmaiņas darījumi un biržā netirgotie valūtas maiņas nākotnes darījumi"). Pārvērtēšanas pārmaiņas 578 milj. euro apjomā (2017. gadā – 450 milj. euro) radījusi šādu darījumu konvertēšana to euro ekvivalentā atbilstoši valūtas kursam bilances datumā salīdzinājumā ar to vērtību euro, šos darījumus konvertējot atbilstoši attiecīgās valūtas vidējai cenai šajā datumā (sk. "Ārpusbilances instrumenti" un "Zelts un aktīvi un saistības ārvalstu valūtā" grāmatvedības politikas skaidrojumos).

Šajā postenī ietverti arī pārvērtēšanas guvumi no nepabeigtajiem procentu likmju mijmaiņas darījumiem (sk. 18. skaidrojumu "Procentu likmju mijmaiņas darījumi").

6.4. Uzkrājumi un nākamo periodu izdevumi

Šā posteņa apjoms 2018. gada 31. decembrī bija 2 738 milj. euro (2017. gadā – 2 597 milj. euro). To galvenokārt veidoja uzkrātie kuponu procenti no vērtspapīriem, t.sk. iegādes brīdī samaksāto procentu atlikums 2 589 milj. euro apjomā (2017. gadā – 2 476 milj. euro; sk. 2.2. skaidrojumu "Atlikumi bankās un ieguldījumi vērtspapīros, ārējie aizdevumi un citi ārējie aktīvi un prasības ārvalstu valūtā pret euro zonas valstu rezidentiem", 4. skaidrojumu "Euro zonas valstu rezidentu vērtspapīri euro" un 6.2. skaidrojumu "Pārējie finanšu aktīvi").

Turklāt postenis ietver arī a) uzkrātos ienākumus saistībā ar kopējiem Eurosistēmas projektiem (sk. 27. skaidrojumu "Pārējie ienākumi"), b) dažādus avansa maksājumus, c) uzkrātos procentu ienākumus no pārējiem finanšu aktīviem un saistībām un d) uzkrātos ienākumus saistībā ar Vienoto uzraudzības mehānismu (VUM; sk. 25. skaidrojumu "Tīrie komisijas maksas ienākumi/izdevumi").

6.5. Dažādi

Šā posteņa apjoms 2018. gada 31. decembrī bija 2 039 milj. euro (2017. gadā – 1 528 milj. euro), un šajā postenī galvenokārt iekļautas uzkrātās summas saistībā ar ECB starpperioda peļņas sadali 1 191 milj. euro apjomā (2017. gadā – 988 milj. euro; sk. "Starpperioda peļņas sadale" grāmatvedības politikas skaidrojumos un 11.2. skaidrojumu "Pārējās saistības Eurosistēmā (neto)").

Tajā iekļauti arī atlikumi 567 milj. euro apjomā (2017. gadā – 492 milj. euro) saistībā ar 2018. gada 31. decembrī nepabeigtajiem mijmaiņas un biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes darījumiem ārvalstu valūtā, kas radušies sakarā ar šādu darījumu konvertēšanu to euro ekvivalentā atbilstoši attiecīgās valūtas vidējai cenai bilances datumā salīdzinājumā ar to vērtību euro, kādā šie darījumi sākotnēji uzrādīti (sk. "Ārpusbilances instrumenti" grāmatvedības politikas skaidrojumos).

Postenī arī iekļauta summa 244 milj. euro apjomā (2017. gadā – 1 milj. euro), kas atbilst no uzraudzītajām iestādēm iekasējamai gada uzraudzības maksai 2018. gada 31. decembrī. Lai atgūtu ar tās uzdevumu veikšanu saistītos izdevumus, ECB 2018. gada decembrī sagatavoja uzraudzītajām iestādēm gada maksas rēķinu ar maksājuma datumu 2019. gada janvārī (sk. 25. skaidrojumu "Trie komisijas maksas ienākumi/izdevumi"). 2017. gadā rēķins par gada uzraudzības maksu tika sagatavots jau oktobrī, tāpēc gada beigās atlikusī iekasējamā summa bija tikai 1 milj. euro.

7. Banknotes apgrozībā

Šis postenis ietver ECB daļu (8%) no kopējā apgrozībā esošo euro banknošu apjoma (sk. "Banknotes apgrozībā" grāmatvedības politikas skaidrojumos), un tā summa 2018. gada 31. decembrī bija 98 490 milj. euro (2017. gadā – 93 657 milj. euro).

8. Pārējās saistības euro pret euro zonas valstu kredītiestādēm

Eurosistēmas centrālajām bankām ir iespēja kā nodrošinājumu VSAIP vērtspapīru aizdevumiem pieņemt skaidro naudu bez nepieciešamības to atkārtoti ieguldīt. ECB gadījumā šīs operācijas tiek veiktas ar specializētas iestādes starpniecību.

Šādu ar euro zonas valstu kredītiestādēm veiktu VSAIP vērtspapīru aizdevuma darījumu atlikuma vērtība 2018. gada 31. decembrī bija 1 399 milj. euro (2017. gadā – 1 061 milj. euro). Naudas līdzekļi, kas tika saņemti kā nodrošinājums, tika pārvesti uz TARGET2 kontiem. Tā kā naudas līdzekļi gada beigās nebija

ieguldīti, šie darījumi uzrādīti bilanciē (sk. "Reversie darījumi" grāmatvedības politikas skaidrojumos).³⁴

9. Saistības euro pret citiem euro zonas valstu rezidentiem

9.1. Pārējās saistības

Šā posteņa apjoms 2018. gada 31. decembrī bija 9 152 milj. euro (2017. gadā – 1 150 milj. euro). Šo posteni veido ECB pieņemtie līdzekļu noguldījumi vai maksājumi, kurus veikuši EURO1 un RT1³⁵ dalībnieki vai kuri veikti to vārdā un kuri tiek izmantoti kā EURO1 garantijas fonds vai RT1 veikto maksājumu atbalstam. To veido arī Eiropas Finanšu stabilitātes instrumenta (EFSI) un Eiropas Stabilitātes mehānisma (ESM) 2018. gadā veiktie noguldījumi. Saskaņā ar ECBS Statūtu 21. pantu ECB var darboties kā Savienības iestāžu, struktūru, biroju vai aģentūru, dalībvalstu centrālo valdību, reģionālo, vietējo vai citu publisko iestāžu vai citu publisko tiesību subjektu, vai publisko uzņēmumu fiskālais aģents.

10. Saistības euro pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem

Šā posteņa apjoms 2018. gada 31. decembrī bija 10 361 milj. euro (2017. gadā – 19 549 milj. euro). Tās lielāko sastāvdaļu 4 619 milj. euro apjomā (2017. gadā – 6 062 milj. euro) veidoja ārpus euro zonas esošo valstu centrālo banku atlikumi ECB, kas radušies saistībā ar darījumiem, kurus apstrādā TARGET2 sistēmā, vai ir šiem darījumiem atbilstošās summas. Šo atlikumu samazināšanos 2018. gadā noteica ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu maksājumi euro zonas valstu rezidentiem.

Šajā postenī iekļauta arī summa 3 682 milj. euro apjomā (2017. gadā – 10 056 milj. euro), kas radusies saistībā ar pagaidu savstarpējo vienošanos par valūtas darījumiem ar Ņujorkas Federālo rezervju banku. Šīs vienošanās ietvaros Federālo rezervju sistēma mijmaiņas darījumu veidā nodrošina ECB ASV dolārus, lai piedāvātu Eurosistēmas darījuma partneriem īstermiņa finansējumu ASV dolāros. Vienlaikus ECB slēdz kompensējošus mijmaiņas darījumus ar euro zonas valstu NCB, kas izmanto iegūtos līdzekļus, lai reverso darījumu veidā veiktu likviditāti ASV dolāros palielinošas operācijas ar Eurosistēmas darījuma partneriem. Šo kompensējošo mijmaiņas darījumu rezultātā veidojas Eurosistēmas iekšējie atlikumi starp ECB un NCB (sk. 11.2. skaidrojumu "Pārējās prasības Eurosistēmā (neto)"). Turklāt mijmaiņas darījumi, kas veikti ar Federālo rezervju sistēmu un euro zonas valstu NCB, veido biržā netirgoto nākotnes darījumu prasības un saistības, kuras

³⁴ Vērtspapīru aizdevumu darījumus, kuru rezultātā gada beigās neveidojas neieguldīts naudas līdzekļu nodrošinājums, uzrāda ārpusbilances kontos (sk. 16. skaidrojumu "Vērtspapīru aizdevumu programmas").

³⁵ EURO1 un RT1 ir maksājumu sistēmas, kuru darbību nodrošina *ABE Clearing S.A.S à capital variable* (EBA CLEARING).

uzrāda ārpusbilances kontos (sk. 19. skaidrojumu "Valūtas mijmaiņas darījumi un biržā netirgotie valūtas maiņas nākotnes darījumi").

Šā posteņa atlikušo daļu veido summa, kas radusies saistībā ar nepabeigtajiem VSAIP vērtspapīru aizdevumu darījumiem ar ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem, kuros kā nodrošinājums saņemti naudas līdzekļi, kas pārvesti uz TARGET2 kontiem (2 059 milj. euro; 2017. gadā – 3 432 milj. euro; sk. 8. skaidrojumu "Pārējās saistības euro pret euro zonas valstu kredītiestādēm").

11. Eurosistēmas iekšējās saistības

11.1. Saistības par nodotajām ārējām rezervēm

Tās ir saistības pret euro zonas valstu NCB, kas radās, nododot ārējo rezervju aktīvus ECB, tām pievienojoties Eurosistēmai. 2018. gadā tās nemainījās.

	Kopš 2015. gada 1. janvāra (milj. euro)
<i>Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique</i>	1 436
<i>Deutsche Bundesbank</i>	10 430
<i>Eesti Pank</i>	112
<i>Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland</i>	673
<i>Bank of Greece</i>	1 178
<i>Banco de España</i>	5 123
<i>Banque de France</i>	8 217
<i>Banca d'Italia</i>	7 134
<i>Central Bank of Cyprus</i>	88
Latvijas Banka	163
<i>Lietuvos bankas</i>	239
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	118
<i>Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta</i>	38
<i>De Nederlandsche Bank</i>	2 320
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	1 138
<i>Banco de Portugal</i>	1 010
<i>Banka Slovenije</i>	200
<i>Národná banka Slovenska</i>	448
<i>Suomen Pankki – Finlands Bank</i>	728
Kopā	40 793

Atbildība par šīm saistībām tiek aprēķināta katru dienu saskaņā ar pēdējo pieejamo Eurosistēmas galveno refinansēšanas operāciju izsolēs izmantoto robežlikmi, kas koriģēta, lai atspoguļotu to, ka no zelta sastāvdaļas peļņa netiek gūta (sk. 22.3. skaidrojumu "Atbildība par NCB prasībām par nodotajām ārējām rezervēm").

11.2. Pārējās saistības Eurosistēmā (neto)

2018. gadā šo posteni veidoja galvenokārt euro zonas valstu NCB TARGET2 atlikumi attiecībā pret ECB (sk. "ECBS iekšējie atlikumi/Eurosistēmas iekšējie atlikumi" grāmatvedības politikas skaidrojumos). Šīs pozīcijas pieaugums galvenokārt saistīts ar AIP ietvaros veiktajām vērtspapīru neto iegādēm (sk. 4. skaidrojumu "Euro zonas valstu rezidentu vērtspapīri euro"), par ko norēķini veikti TARGET2 kontos. Saistību pieaugumu 2018. gadā noteicis arī kompensējošo mijmaiņas darījumu, kas veikti ar NCB saistībā ar likviditāti ASV dolāros palielinošajām operācijām, atlikumu samazinājums (sk. 10. skaidrojumu "Saistības euro pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem"). Šo divu faktoru ietekmi daļēji kompensēja TARGET2 saņemtie noguldījumi no EFSI un ESM (sk. 9. skaidrojumu "Saistības euro pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem").

Atlīdzība par TARGET2 pozīcijām, izņemot atlikumus, kas veidojušies no kompensējošajiem mijmaiņas darījumiem, kuri veikti saistībā ar likviditāti ASV dolāros palielinošajām operācijām, tiek aprēķināta katru dienu saskaņā ar pēdējo pieejamo Eurosistēmas galveno refinansēšanas operāciju izsolēs izmantoto robežlikmi.

Šajā postenī iekļauta arī summa, kas pienākas euro zonas valstu NCB saistībā ar ECB starpperioda peļņas sadali (sk. "Starpperioda peļņas sadale" grāmatvedības politikas skaidrojumos).

	2018 (milj. euro)	2017 (milj. euro)
Saistības pret euro zonas valstu NCB saistībā ar TARGET2	1 349 908	1 263 961
Prasības pret euro zonas valstu NCB saistībā ar TARGET2	(1 107 984)	(1 047 197)
Saistības pret euro zonas valstu NCB saistībā ar ECB starpperioda peļņas sadali	1 191	988
Pārējās saistības Eurosistēmā (neto)	243 115	217 752

12. Pārējās saistības

12.1. Ārpusbilances instrumentu pārvērtēšanas starpība

Šo posteni veido galvenokārt 2018. gada 31. decembrī nepabeigto mijmaiņas un biržā netirgoto valūtas maiņas nākotnes darījumu ārvalstu valūtā pārvērtēšanas pārmaiņas (sk. 19. skaidrojumu "Valūtas mijmaiņas darījumi un biržā netirgotie valūtas maiņas nākotnes darījumi"). Šīs pārvērtēšanas pārmaiņas 641 milj. euro apjomā (2017. gadā – 431 milj. euro) radījusi šādu darījumu konvertēšana to euro ekvivalentā atbilstoši valūtas kursam bilances datumā salīdzinājumā ar to vērtību euro, šos darījumus konvertējot atbilstoši attiecīgās valūtas vidējai cenai šajā datumā (sk. "Ārpusbilances instrumenti" un "Zelts un aktīvi un saistības ārvalstu valūtā" grāmatvedības politikas skaidrojumos).

Šajā postenī ietverti arī pārvērtēšanas zaudējumi no nepabeigtajiem procentu likmju mijmaiņas darījumiem (sk. 18. skaidrojumu "Procentu likmju mijmaiņas darījumi").

12.2. Uzkrājumi un nākamo periodu ienākumi

Šis postenis 2018. gada 31. decembrī ietvēra šādus komponentus.

	2018 (milj. euro)	2017 (milj. euro)	Pārmaiņas (milj. euro)
Administratīvie uzkrājumi	48	41	7
Finanšu instrumenti	5	7	(2)
Nākamo periodu ienākumi	1	28	(27)
Kopā	54	76	(22)

12.3. Dažādi

Šā posteņa apjoms 2018. gada 31. decembrī bija 1 178 milj. euro (2017. gadā – 1 063 milj. euro). Postenī bija ietverti atlikumi saistībā ar 2018. gada 31. decembrī nepabeigtajiem mijmaiņas un biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes darījumiem ārvalstu valūtā 580 milj. euro apjomā (2017. gadā – 498 milj. euro; sk. 19. skaidrojumu "Valūtas mijmaiņas darījumi un biržā netirgotie valūtas maiņas nākotnes darījumi"). Šie atlikumi radušies sakarā ar šādu darījumu konvertēšanu to euro ekvivalentā atbilstoši attiecīgās valūtas vidējai cenai bilances datumā salīdzinājumā ar to vērtību euro, kādā šie darījumi sākotnēji uzrādīti (sk. "Ārpusbilances instrumenti" grāmatvedības politikas skaidrojumos).

Papildus šis postenis ietver ECB neto noteikto pabalstu saistības, kas attiecas uz tās darbinieku un Valdes, kā arī ECB nodarbināto Uzraudzības valdes locekļu pēcnodarbinātības pabalstiem un citiem ilgtermiņa pabalstiem. Tajā uzrādīti arī darba attiecību pārtraukšanas pabalsti ECB darbiniekiem.

*ECB pēcnodarbinātības pabalsti, citi ilgtermiņa pabalsti un darba attiecību pārtraukšanas pabalsti*³⁶

Bilance

Bilancē atzītās summas saistībā ar pēcnodarbinātības pabalstiem, citiem ilgtermiņa un darbinieku darba attiecību pārtraukšanas pabalstiem ir šādas.

³⁶ Ailēs ar nosaukumu "Valdes" norādītas summas attiecībā uz Valdi un Uzraudzības valdi.

	2018 Darbinieki (milj. euro)	2018 Valdes (milj. euro)	2018 Kopā (milj. euro)	2017 Darbinieki (milj. euro)	2017 Valdes (milj. euro)	2017 Kopā (milj. euro)
Pienākuma pašreizējā vērtība	1 608	29	1 637	1 510	29	1 539
Plāna aktīvu patiesā vērtība	(1 080)	–	(1 080)	(1 017)	–	(1 017)
Bilancē atzītās neto noteikto pabalstu saistības	528	29	558	493	29	522

2018. gadā pienākuma pret darbiniekiem pašreizējā vērtība (1 608 milj. euro; 2017. gadā – 1 510 milj. euro) ietvēra nefondētos pabalstus 226 milj. euro apjomā (2017. gadā – 225 milj. euro) saistībā ar pēcnodarbinātības pabalstiem, kas nav pensijas, un citiem ilgtermiņa pabalstiem un darbinieku darba attiecību pārtraukšanas pabalstiem. Pienākuma pret Valdes locekļiem un Uzraudzības valdes locekļiem pašreizējā vērtība (29 milj. euro; 2017. gadā – 29 milj. euro) ietver tikai ar fondiem nesaistītas vienošanās par pēcnodarbinātības pabalstiem un citiem ilgtermiņa pabalstiem.

Peļņas un zaudējumu aprēķins

Summas, kas 2018. gadā atzītas peļņas un zaudējumu aprēķinā, bija šādas.

	2018 Darbinieki (milj. euro)	2018 Valdes (milj. euro)	2018 Kopā (milj. euro)	2017 Darbinieki (milj. euro)	2017 Valdes (milj. euro)	2017 Kopā (milj. euro)
Kārtējās apkalpošanas izmaksas	96	2	98	153	2	155
Iepriekšējās apkalpošanas izmaksas	–	–	–	4	–	4
Tīrie procenti no neto noteikto pabalstu saistībām	10	1	11	10	1	11
<i>t.sk.:</i>						
<i>Pienākuma procentu izmaksas</i>	32	1	33	28	1	29
<i>Procentu ienākumi no plāna aktīviem</i>	(22)	–	(22)	(18)	–	(18)
Citu ilgtermiņa pabalstu pārrēķināšanas (guvumi)/zaudējumi	(11)	(0)	(11)	(1)	0	(1)
Kopā saistībā ar aktuāra novērtējumu	96	3	98	167	3	169
KMA uzkrājuma atbrīvošana	–	–	–	(9)	–	(9)
Kopā uzrādīts kategorijā "Personāla izmaksas" pēc uzkrājuma atbrīvošanas	96	3	98	158	3	160

Kārtējās apkalpošanas izmaksas 2018. gadā samazinājās līdz 98 milj. euro (2017. gadā – 155 milj. euro) galvenokārt saistībā ar 2017. gadā iekļautu vienreizēju maksājumu sakarā ar pagaidu karjeras maiņas atbalsta (KMA) shēmas, kas vērsta uz darbiniekiem ar ilgu darba stāžu, lai veicinātu to brīvprātīgu izvēli par labu karjerai ārpus ECB saskaņā ar konkrētiem nosacījumiem, ieviešanu. Turklāt kopējais sarukums skaidrojams ar diskonta likmes kāpumu no 2.0% 2016. gadā līdz 2.1% 2017. gadā.³⁷

³⁷ Kārtējās apkalpošanas izmaksas aprēķina, izmantojot iepriekšējā gada diskonta likmi.

Noteikto pabalstu pienākumu, plāna aktīvu un pārrēķināšanas rezultātu pārmaiņas

Noteikto pabalstu pienākuma pašreizējās vērtības pārmaiņas bija šādas.

	2018 Darbinieki (milj. euro)	2018 Valdes (milj. euro)	2018 Kopā (milj. euro)	2017 Darbinieki (milj. euro)	2017 Valdes (milj. euro)	2017 Kopā (milj. euro)
Noteikto pabalstu sākuma pienākums	1 510	29	1 539	1 361	28	1 389
Kārtējās apkalpošanas izmaksas	96	2	98	153	2	155
Iepriekšējās apkalpošanas izmaksas	–	–	–	4	–	4
Pienākuma procentu izmaksas	32	1	33	28	1	29
Plāna dalībnieku iemaksas ³⁸	33	0	33	23	0	23
Samaksātie pabalsti	(43)	(3)	(46)	(12)	(1)	(13)
Pārrēķināšanas (guvumi)/zaudējumi	(19)	1	(19)	(48)	(1)	(49)
Noteikto pabalstu beigu pienākums	1 608	29	1 637	1 510	29	1 539

Samaksāto pabalstu apjoms 2018. gadā palielinājās līdz 46 milj. euro (2017. gadā – 13 milj. euro) lielākoties saistībā ar vienreizējiem darba attiecību pārtraukšanas pabalstiem darbiniekiem KMA shēmas ietvaros.

Kopējie pārrēķināšanas guvumi no noteikto pabalstu pienākuma 19 milj. euro apjomā 2018. gadā radās sakarā ar diskonta likmes kāpumu no 2.1% 2017. gadā līdz 2.3% 2018. gadā, kuru daļēji kompensēja uz pieredzi pamatotās korekcijas, kas atspoguļo iepriekšējā gada pārskatā ietverto aktuāro pieņēmumu un faktiskās pieredzes atšķirības.

Plāna aktīvu patiesās vērtības pārmaiņas ar darbiniekiem saistīto noteikto pabalstu pīlārā 2018. gadā bija šādas.

	2018 (milj. euro)	2017 (milj. euro)
Plāna aktīvu sākuma patiesā vērtība	1 017	878
Procentu ienākumi no plāna aktīviem	22	18
Pārrēķināšanas guvumi/(zaudējumi)	(34)	55
Darba devēja iemaksas	56	52
Plāna dalībnieku iemaksas	33	23
Samaksātie pabalsti	(13)	(9)
Plāna aktīvu beigu patiesā vērtība	1 080	1 017

Plāna aktīvu pārrēķināšanas zaudējumi 2018. gadā atspoguļoja to, ka fondu daļu faktiskā atdeve bija zemāka nekā aplēstie plāna aktīvu procentu ienākumi.

Pārrēķināšanas rezultātu pārmaiņas 2018. gadā bija šādas (sk. 14. skaidrojumu "Pārvērtēšanas konti").

³⁸ Darbinieku veiktās obligātās iemaksas ir 7.4% no pamatalgas, savukārt ECB veiktās obligātās iemaksas – 20.7% no pamatalgas.

	2018 (milj. euro)	2017 (milj. euro)
Sākuma pārrēķināšanas zaudējumi	(103)	(205)
Plāna aktīvu guvumi/(zaudējumi)	(34)	55
Pienākuma guvumi	19	49
Peļņas un zaudējumu aprēķinā atzītie zaudējumi	(11)	(1)
Noslēguma pārrēķināšanas zaudējumi, kas iekļauti "Pārvērtēšanas kontos"	(129)	(103)

Galvenie pieņēmumi

Gatavojot šajā skaidrojumā minētos novērtējumus, aktuāri izmantojuši pieņēmumus, kurus uzskaites un informācijas atklāšanas nolūkiem akceptējusi Valde. Lai aprēķinātu pēcnodarbinātības pabalstu un citu ilgtermiņa pabalstu saistības, izmantoti šādi galvenie pieņēmumi.

	2018 (%)	2017 (%)
Diskonta likme	2.30	2.10
Paredzamā plāna aktīvu atdeve ³⁹	3.30	3.10
Vispārējais algu pieaugums nākotnē ⁴⁰	2.00	2.00
Pensiju palielinājums nākotnē ⁴¹	1.30	1.30

Turklāt darbinieku veiktās brīvprātīgās iemaksas noteikto iemaksu pīlārā 2018. gadā bija 140 milj. euro (2017. gadā – 150 milj. euro). Šīs iemaksas ieguldītas plāna aktīvos un rada atbilstošu pienākumu ar tādu pašu vērtību.

13. Uzkrājumi

Šo posteni galvenokārt veido uzkrājums valūtas kursa riskam, procentu likmju riskam, kredītriskam un zelta cenas riskam.

Uzkrājums valūtas kursa riskam, procentu likmju riskam, kredītriskam un zelta cenas riskam tiks izmantots tādā apjomā, kādu Padome uzskatīs par nepieciešamu, lai segtu nākotnes realizētos un nerealizētos zaudējumus. Šā uzkrājuma apjomu un turpmāko nepieciešamību pārskata katru gadu, pamatojoties uz ECB novērtējumu par tās pakļautību šiem riskiem un ņemot vērā dažādus faktoros. Kopā ar jebkuru vispārējo rezervju fondā turēto summu tas nedrīkst pārsniegt euro zonas valstu NCB apmaksātā ECB kapitāla vērtību.

³⁹ Šie pieņēmumi izmantoti, aprēķinot ECB noteikto pabalstu pienākumu daļu, kuru finansē no aktīviem ar pamatā esošā kapitāla garantiju.

⁴⁰ Papildus tiek ņemts vērā iespējamais atsevišķu darbinieku algu pieaugums līdz 1.8% gadā atkarībā no plāna dalībnieku vecuma.

⁴¹ Saskaņā ar ECB pensiju plāna noteikumiem pensijas palielina katru gadu. Ja ECB darbinieku vispārējās algu korekcijas ir mazākas par cenu inflācijas līmeni, pensijas tiek palielinātas atbilstoši vispārējām algu korekcijām. Ja vispārējās algu korekcijas pārsniedz cenu inflācijas līmeni, pensiju palielinājumu nosaka, pamatojoties uz šīm korekcijām, ja vien ECB pensiju plānu finanšu stāvoklis ļauj veikt šādu palielinājumu.

2018. gada 31. decembrī uzkrājums valūtas kursa riskam, procentu likmju riskam, kredītriskam un zelta cenas riskam bija tāds pats kā 2017. gadā – 7 620 milj. euro. Šī summa atbilst euro zonas valstu NCB apmaksātā ECB kapitāla vērtībai šajā datumā.

14. Pārvērtēšanas konti

Šo posteni galvenokārt veido pārvērtēšanas atlikumi, kas rodas saistībā ar aktīvu, saistību un ārpusbilances instrumentu nerealizētajiem guvumiem (sk. "Ienākumu atzīšana", "Zelts un aktīvi un saistības ārvalstu valūtā", "Vērtspapīri" un "Ārpusbilances instrumenti" grāmatvedības politikas skaidrojumos). Tas ietver arī ar pēcnodarbinātības pabalstiem saistīto ECB neto noteikto pabalstu saistību pārrēķinātos atlikumus (sk. "ECB pēcnodarbinātības pabalsti, citi ilgtermiņa pabalsti un darba attiecību pārtraukšanas pabalsti" grāmatvedības politikas skaidrojumos un 12.3. skaidrojumu "Dažādi").

	2018 (milj. euro)	2017 (milj. euro)	Pārmaiņas (milj. euro)
Zelts	14 298	13 664	634
Ārvalstu valūtas	10 300	7 851	2 449
Vērtspapīri un citi instrumenti	453	533	(80)
Neto noteikto pabalstu saistības attiecībā uz pēcnodarbinātības pabalstiem	(129)	(103)	(26)
Kopā	24 922	21 945	2 977

Pārvērtēšanas kontu apjoma pieaugumu noteica euro kursa kritums attiecībā pret ASV dolāru, Japānas jenu un zeltu 2018. gadā.

Gada beigu pārvērtēšanā izmantotie valūtu kursi bija šādi.

Valūtu kursi	2018	2017
ASV dolāri par euro	1.1450	1.1993
Japānas jenas par euro	125.85	135.01
Ķīnas renminbi par euro	7.8751	7.8044
Euro par SDR	1.2154	1.1876
Euro par zelta Trojas unci	1 120.961	1 081.881

15. Kapitāls un rezerves

15.1. Kapitāls

ECB parakstītā kapitāla apjoms ir 10 825 milj. euro. Euro zonas un ārpus euro zonas esošo valstu NCB apmaksātais kapitāls ir 7 740 milj. euro.

Euro zonas valstu NCB pilnībā apmaksājušas savu parakstītā kapitāla daļu, kuras apjoms kopš 2015. gada 1. janvāra bija 7 620 milj. euro, kā parādīts tabulā.

	Kapitāla atslēga kopš 2015. gada 1. janvāra ⁴² (%)	Apmaksātais kapitāls kopš 2015. gada 1. janvāra (milj. euro)
<i>Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique</i>	2.4778	268
<i>Deutsche Bundesbank</i>	17.9973	1 948
<i>Eesti Pank</i>	0.1928	21
<i>Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland</i>	1.1607	126
<i>Bank of Greece</i>	2.0332	220
<i>Banco de España</i>	8.8409	957
<i>Banque de France</i>	14.1792	1 535
<i>Banca d'Italia</i>	12.3108	1 333
<i>Central Bank of Cyprus</i>	0.1513	16
<i>Latvijas Banka</i>	0.2821	31
<i>Lietuvos bankas</i>	0.4132	45
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	0.2030	22
<i>Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta</i>	0.0648	7
<i>De Nederlandsche Bank</i>	4.0035	433
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	1.9631	213
<i>Banco de Portugal</i>	1.7434	189
<i>Banka Slovenije</i>	0.3455	37
<i>Národná banka Slovenska</i>	0.7725	84
<i>Suomen Pankki – Finlands Bank</i>	1.2564	136
Kopā	70.3915	7 620

Ārpus euro zonas esošo valstu NCB jāapmaksā 3.75% no to parakstītā kapitāla, piedaloties ECB darbības izmaksu segšanā. Kopš 2015. gada 1. janvāra iemaksas kopējais apjoms bijis 120 milj. euro. Ārpus euro zonas esošo valstu NCB nav tiesīgas saņemt daļu no ECB sadalāmās peļņas, un tās arī neuzņemas saistības segt nekādus ECB zaudējumus.

Ārpus euro zonas esošo valstu NCB samaksājušas šādas summas.

⁴² Atsevišķo valstu NCB procentuālo daļu ECB kapitāla parakstīšanas atslēgā pēdējo reizi koriģēja 2014. gada 1. janvārī. Taču, ņemot vērā to, ka 2015. gada 1. janvārī Lietuva kļuva par euro zonas dalībvalsti, euro zonas valstu NCB kopējā kapitāla atslēgas daļa ECB kopējā kapitālā palielinājās, savukārt ārpus euro zonas esošo valstu NCB kopējā kapitāla atslēgas daļa samazinājās. Kopš tā laika pārmaiņas nav notikušas.

	Kapitāla atslēga kopš 2015. gada 1. janvāra (%)	Apmaksātais kapitāls kopš 2015. gada 1. janvāra (milj. euro)
<i>Българска народна банка (Bulgārijas Nacionālā banka)</i>	0.8590	3
<i>Česká národní banka</i>	1.6075	7
<i>Danmarks Nationalbank</i>	1.4873	6
<i>Hrvatska narodna banka</i>	0.6023	2
<i>Magyar Nemzeti Bank</i>	1.3798	6
<i>Narodowy Bank Polski</i>	5.1230	21
<i>Banca Națională a României</i>	2.6024	11
<i>Sveriges Riksbank</i>	2.2729	9
<i>Bank of England</i>	13.6743	56
Kopā	29.6085	120

Ārpusbilances instrumenti

16. Vērtspapīru aizdevumu programmas

ECB pašu kapitāla pārvaldības ietvaros ECB noslēgusi vērtspapīru aizdevumu līgumu. Saskaņā ar to specializēta iestāde ECB vārdā veic vērtspapīru aizdevuma darījumus.

Turklāt saskaņā ar Padomes lēmumiem ECB nodrošinājusi, ka pirmās, otrās un trešās NOIP ietvaros iegādāto vērtspapīru turējumi, kā arī VSAIP ietvaros iegādāto vērtspapīru turējumi un tādu VTP ietvaros iegādāto vērtspapīru turējumi, kurus atļauts iegādāties arī VSAIP ietvaros, ir pieejami aizdevumiem.⁴³

Ja vien šīs vērtspapīru aizdevumu operācijas nav veiktas pret naudas līdzekļu nodrošinājumu, kas gada beigās nav ieguldīts, tās uzrāda ārpusbilances kontos.⁴⁴ Šādu vērtspapīru aizdevumu operāciju atlikums 2018. gada 31. decembrī bija 9 646 milj. euro (2017. gadā – 13 365 milj. euro). No šā apjoma 4 440 milj. euro (2017. gadā – 7 173 milj. euro) bija saistīti ar monetārās politikas mērķiem turētu vērtspapīru aizdevumiem.

17. Biržā tirgotie procentu likmju nākotnes līgumi

Noslēgto ārvalstu valūtu darījumu atlikumi, kas uzrādīti atbilstoši gada beigu tirgus kursiem, 2018. gada 31. decembrī bija šādi.

Biržā tirgotie ārvalstu valūtas procentu likmju nākotnes līgumi	2018 Līguma vērtība (milj. euro)	2017 Līguma vērtība (milj. euro)	Pārmaiņas (milj. euro)
Pirkšanas līgumi	13 780	6 518	7 262
Pārdošanas līgumi	22 731	6 585	16 147

Šie darījumi noslēgti ECB ārējo rezervju pārvaldības ietvaros.

18. Procentu likmju mijmaiņas darījumi

2018. gada 31. decembrī procentu likmju mijmaiņas darījumu atlikuma nosacītā vērtība bija 519 milj. euro (2017. gadā – 416 milj. euro; atlikumi uzrādīti atbilstoši gada beigu tirgus procentu likmēm). Šie darījumi noslēgti ECB ārējo rezervju pārvaldības ietvaros.

⁴³ ECB neiegādājas vērtspapīrus USAIP ietvaros, tāpēc tai nav attiecīgu turējumu, kas pieejami aizdevumiem.

⁴⁴ Ja gada beigās ir neieguldīts naudas līdzekļu nodrošinājums, attiecīgās aizdevumu operācijas uzrāda bilances kontos (sk. 8. skaidrojumu "Pārējās saistības euro pret euro zonas valstu kredītiestādēm" un 10. skaidrojumu "Saistības euro pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem").

19. Valūtas mijmaiņas darījumi un biržā netirgotie valūtas maiņas nākotnes darījumi

Ārējo rezervju pārvaldība

Valūtas mijmaiņas darījumi un biržā netirgotie valūtas maiņas nākotnes darījumi 2018. gadā noslēgti ECB ārējo rezervju pārvaldības ietvaros. Sakarā ar šo darījumu atlikumu 2018. gada 31. decembrī atbilstoši gada beigu tirgus kursiem uzrādītas šādas prasības un saistības.

Valūtas mijmaiņas darījumi un biržā netirgotie valūtas maiņas nākotnes darījumi	2018 (milj. euro)	2017 (milj. euro)	Pārmaiņas (milj. euro)
Prasības	2 905	2 732	174
Saistības	2 981	2 719	262

Likviditāti palielinošās operācijas

Sakarā ar likviditātes nodrošināšanu ASV dolāros Eurosistēmas darījuma partneriem radušies ASV dolāros denominētu prasību un saistību atlikumi, kuru norēķinu diena ir 2018. gadā (sk. 10. skaidrojumu "Saistības euro pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem").

20. Aizņēmumu un aizdevumu operāciju administrēšana

2018. gadā ECB joprojām bija atbildīga par vidēja termiņa finansiālās palīdzības iespējas, Eiropas Finanšu stabilizācijas mehānisma, Eiropas Finanšu stabilitātes instrumenta un Eiropas Stabilitātes mehānisma (ESM), kā arī Grieķijas aizdevumu iespējas līguma ietvaros veikto ES aizņēmumu un aizdevumu operāciju administrēšanu. 2018. gadā ECB apstrādāja maksājumus saistībā ar šīm operācijām, kā arī dalībvalstu maksājumus saistībā ar ESM autorizētā kapitāla parakstīšanu.

21. Iespējamās saistības sakarā ar nepabeigtiem tiesas procesiem

Vairāki Kipras kredītiestāžu noguldītāji, akcionāri un obligāciju turētāji uzsākuši vairākus tiesas procesus pret ECB un citām ES iestādēm. Prasības iesniedzēji apgalvo, ka cietuši finansiālus zaudējumus tiesību aktu dēļ, kuri, viņuprāt, izraisījuši šo kredītiestāžu pārstrukturēšanu saistībā ar finansiālās palīdzības programmu Kiprai. Eiropas Savienības Vispārējā tiesa 2018. gadā divas no šīm lietām noraidīja pēc būtības, un pret šiem spriedumiem iesniegtā apelācija Eiropas Savienības Tiesā vēl nav izskatīta. Raugoties iepriekšējo lēmumu kontekstā, Eiropas Savienības Vispārējā tiesa 2014. gadā noraidīja 12 līdzīgu lietu kā pilnībā nepieņemamas, un

pēc apelāciju iesniegšanas Eiropas Savienības Tiesa 2016. gadā vai nu atzina lietas par nepieņemamām, vai lēma par labu ECB. ECB dalība šajā procesā, kura rezultātā tika noslēgta finansiālās palīdzības programma, bija saistīta tikai ar tehniskas konsultācijas sniegšanu saskaņā ar ESM Līgumu un sadarbībā ar Eiropas Komisiju, kā arī ar nesaistoša atzinuma sniegšanu par Kipras sagatavoto noregulējuma likumprojektu. Tāpēc tiek uzskatīts, ka ECB šo tiesas procesu dēļ necietīs zaudējumus.

Peļņas un zaudējumu aprēķina skaidrojumi

22. Tīrie procentu ienākumi

22.1. Ārējo rezervju aktīvu procentu ienākumi

Šo posteni veido šādi procentu ienākumi (neietverot procentu izdevumus), kas saistīti ar ECB tīrajiem ārējo rezervju aktīviem.

	2018 (milj. euro)	2017 (milj. euro)	Pārmaiņas (milj. euro)
Procentu ienākumi no pieprasījuma noguldījumu kontiem	8	5	3
Procentu ienākumi no naudas tirgus noguldījumiem	74	55	19
Procentu izdevumi par <i>repo</i> darījumiem	(6)	(1)	(4)
Procentu ienākumi no reversajiem <i>repo</i> darījumiem	44	37	7
Procentu ienākumi no vērtspapīriem	673	390	283
Procentu ienākumi/(izdevumi) no/(par) procentu likmju mijmaiņas darījumiem	0	(0)	0
Procentu ienākumi no biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes darījumiem un valūtas mijmaiņas darījumiem	68	49	20
Ārējo rezervju aktīvu procentu ienākumi (neto)	862	534	327

Tīrie procentu ienākumi 2018. gadā kopumā palielinājās galvenokārt sakarā ar ASV dolāru portfeļa radīto procentu ienākumu pieaugumu.

22.2. Procentu ienākumi, kas gūti no euro banknošu sadales Eurosistēmā

Šis postenis ietver procentu ienākumus saistībā ar ECB daļu (8%) no kopējā euro banknošu emisijas apjoma (sk. "Banknotes apgrozībā" grāmatvedības politikas skaidrojumos un 5.1. skaidrojumu "Prasības saistībā ar euro banknošu sadali Eurosistēmā"). 2018. gadā šie procentu ienākumi bija vienādi ar nulli sakarā ar to, ka galveno refinansēšanas operāciju procentu likme visu gadu bija 0%.

22.3. Atlīdzība par NCB prasībām par nodotajām ārējām rezervēm

Šajā postenī uzrādīta atlīdzība, ko izmaksā euro zonas valstu NCB par to prasībām saistībā ar ārējo rezervju aktīviem, kas nodoti ECB (sk. 11.1. skaidrojumu "Saistības par nodotajām ārējām rezervēm"). 2018. gadā šī atlīdzība bija vienāda ar nulli, atspoguļojot to, ka galveno refinansēšanas operāciju procentu likme visu gadu bija 0%.

22.4. Pārējie procentu ienākumi un pārējie procentu izdevumi

Pārējie procentu ienākumi un pārējie procentu izdevumi 2018. gadā bija šādi.

	2018 (milj. euro)	2017 (milj. euro)	Pārmaiņas (milj. euro)
Monetārās politikas mērķiem turēto vērtspapīru tīrie procentu ienākumi	1 235	1 070	164
NOIP1 un NOIP2	31	48	(18)
VTP	384	447	(63)
AIP	820	575	245
Monetārās politikas mērķiem turēto vērtspapīru aizdevumu tīrie procentu ienākumi	33	45	(13)
Tīrie procentu ienākumi no pašu kapitāla	109	143	(34)
Tīrie procentu ienākumi no citiem aktīviem/saistībām	39	19	20
Pārējie tīrie procentu ienākumi	1 415	1 277	138

ECB VTP ietvaros iegādāto Grieķijas valdības obligāciju turējumu tīrie procentu ienākumi bija 127 milj. euro (2017. gadā – 154 milj. euro).

23. Realizētie finanšu operāciju guvumi/zaudējumi

Neto realizēto guvumu/zaudējumu no finanšu operācijām sadalījums 2018. gadā bija šāds.

	2018 (milj. euro)	2017 (milj. euro)	Pārmaiņas (milj. euro)
Neto realizētie guvumi/(zaudējumi) no cenām	(103)	22	(126)
Neto realizētie guvumi no valūtu kursiem un zelta cenas	26	139	(113)
Neto realizētie guvumi/(zaudējumi) no finanšu operācijām	(77)	161	(238)

Neto realizētie guvumi/zaudējumi no cenām ietver realizētos guvumus un zaudējumus no vērtspapīriem, biržā tirgotajiem procentu likmju nākotnes līgumiem un procentu likmju mijmaiņas darījumiem. Neto realizētie zaudējumi no cenām 2018. gadā galvenokārt skaidrojami ar realizētajiem zaudējumiem no cenām, kas augstākas ASV dolāra procentu likmes apstākļos radušies ASV dolāru portfeli.

Nelielas daļas ASV dolāru turējumu pārdošana, lai finansētu Ķīnas renminbi portfeļa izveidi 2017. gadā, radīja vienreizējus realizētos guvumus no valūtas kursa šajā gadā. 2018. gadā šādi pārdošanas darījumi nenotika, tāpēc neto realizētie guvumi no valūtu kursiem un zelta cenas bija mazāki.

24. Finanšu aktīvu un pozīciju norakstīšana

2018. gadā tika norakstīta šādu finanšu aktīvu un pozīciju vērtība.

	2018 (milj. euro)	2017 (milj. euro)	Pārmaiņas (milj. euro)
Nerealizētie zaudējumi no vērtspapīru cenas	(64)	(79)	14
Nerealizētie zaudējumi no valūtu kursiem	(4)	(27)	22
Kopā norakstītā vērtība	(69)	(105)	36

Vairāku ASV dolāru portfeli turēto vērtspapīru tirgus vērtība 2018. gadā turpināja kristies, vienlaikus pieaugot atbilstošajām ienesīguma likmēm. Tā rezultātā šajā gadā veidojās nerealizētie zaudējumi no cenām.

Nerealizētie zaudējumi no valūtu kursiem galvenokārt radušies, norakstot ECB Ķīnas renminbi turējuma vidējās iegādes izmaksas atbilstoši to 2018. gada beigu kursam sakarā ar šīs valūtas kursa kritumu attiecībā pret euro kopš pagājušā gada beigām.

25. Tīrie komisijas maksas ienākumi/izdevumi

	2018 (milj. euro)	2017 (milj. euro)	Pārmaiņas (milj. euro)
Komisijas maksas ienākumi	524	452	72
Ar komisijas maksu saistītie izdevumi	(13)	(12)	(1)
Tīrie komisijas maksas ienākumi	511	440	71

2018. gadā šajā kategorijā ienākumus veidoja galvenokārt uzraudzības maksas un administratīvie sodi, kas uzlikti uzraudzītajām iestādēm par prudenciālās prasības ietverošā ES banku regulējuma (t.sk. ECB uzraudzības lēmumu) neievērošanu. Izdevumus galvenokārt veidoja glabāšanas maksa.

Ar uzraudzības uzdevumiem saistītie ienākumi un izdevumi

ECB no uzraudzītajām iestādēm iekasē gada maksu, lai atgūtu ar tās uzraudzības uzdevumu veikšanu saistītos izdevumus. ECB 2018. gada aprīlī paziņoja, ka 2018. gada uzraudzības maksas apjoms būs 475 milj. euro. Šī summa pamatojās uz aplēsēm par 2018. gada izdevumiem saistībā ar uzraudzības uzdevumiem 502 milj. euro apjomā, kas koriģēti, ņemot vērā 1) 2017. gadā iekasēto uzraudzības maksu pārpalikumu 28 milj. euro apjomā un 2) summas, kas atmaksātas atsevišķām bankām par iepriekšējiem maksas periodiem.⁴⁵

Pamatojoties uz ECB faktiskajiem izdevumiem saistībā ar banku uzraudzības uzdevumu veikšanu, ar uzraudzības maksām saistītie ienākumi 2018. gadā bija 518 milj. euro. Iegūtais deficīts 15 milj. euro apjomā, ko veido aplēsto izdevumu (502 milj. euro) un faktisko izdevumu (518 milj. euro) starpība 2018. gadā, uzrādīts postenī "Uzkrājumi un nākamo periodu izdevumi" (sk. 6.4. skaidrojumu "Uzkrājumi un nākamo periodu izdevumi"). Šī summa tiks atgūta no 2019. gadā iekasējamo uzraudzības maksu kopējās summas.

⁴⁵ Saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas 2014. gada 22. oktobra Regulas (ES) Nr. 1163/2014 par uzraudzības maksām (ECB/2014/41; OV L 311, 31.10.2014., 23. lpp.) 5. panta 3. punktu.

ECB ir tiesības arī noteikt uzraudzītajām iestādēm administratīvos sodus par prudenciālās prasības ietverošā ES banku regulējuma (t.sk. ECB uzraudzības lēmumu) neievērošanu. Ar tiem saistītie ienākumi netiek ņemti vērā, aprēķinot gada uzraudzības maksas. Tos uzrāda kā ienākumus ECB peļņas un zaudējumu aprēķinā un sadala euro zonas valstu NCB saskaņā ar ECB peļņas sadales kārtību. ECB 2018. gadā gūtie ienākumi saistībā ar uzraudzītajām iestādēm noteiktajiem sodiem bija 6 milj. euro.

Tādējādi ar ECB uzraudzības uzdevumiem saistītie ienākumi 2018. gadā bija šādi.

	2018 (milj. euro)	2017 (milj. euro)	Pārmaiņas (milj. euro)
Uzraudzības maksas	518	437	81
t.sk.:			
<i>Ar nozīmīgajām iestādēm vai nozīmīgajām grupām saistītās maksas</i>	473	397	76
<i>Ar mazāk nozīmīgajām iestādēm vai mazāk nozīmīgajām grupām saistītās maksas</i>	45	39	5
Noteiktie administratīvie sodi	6	15	(9)
Kopā ar banku uzraudzības uzdevumiem saistītie ienākumi	524	452	72

Ar banku uzraudzību saistītie izdevumi rodas nozīmīgo iestāžu tiešas uzraudzības, mazāk nozīmīgo iestāžu uzraudzības pārraudzības un horizontālo uzdevumu un speciālo pakalpojumu veikšanas rezultātā. Tie ietver arī izmaksas, kas saistītas ar atbalsta funkcijām, t.sk. telpu, cilvēkresursu vadības, administratīvajiem pakalpojumiem, budžeta plānošanas un kontroles, grāmatvedības, juridiskajiem, komunikācijas un tulkošanas pakalpojumiem, iekšējā audita, statistikas un informācijas tehnoloģiju pakalpojumiem, kas palīdz ECB uzraudzības pienākumu pildīšanā.

2017. gadā ar administratīvo sodu, kuru ECB bija noteikusi kādai uzraudzītajai iestādei, saistītas summas (11 milj. euro) iekasēšana tika uzskatīta par nedrošu, un gada beigās tika izveidots atskaitījums, kas atbilda šīs prasības pilnam apjomam (sk. 31. skaidrojumu "Pārējie izdevumi"). Ar to saistītie izdevumi netiek ņemti vērā, aprēķinot gada uzraudzības maksas, bet tiek uzrādīti ECB peļņas un zaudējumu aprēķinā un samazina tās neto rezultātu. Visi administratīvie sodi, kas 2018. gadā noteikti uzraugāmajām iestādēm, tika saņemti gada laikā vai to iekasēšana vēl tiek gaidīta.

Kopējie faktiskie ar ECB uzraudzības uzdevumiem saistītie izdevumi 2018. gadā sadalīti šādās kategorijās.

	2018 (milj. euro)	2017 (milj. euro)	Pārmaiņas (milj. euro)
Algas un pabalsti	246	215	31
Īre un ēku uzturēšana	59	53	6
Citi darbības izdevumi	213	169	44
Ar banku uzraudzības uzdevumiem saistītie izdevumi, kas attiecināmi uz uzraudzības maksām	518	437	81
Atskaitījums nedrošiem administratīvajiem sodiem	–	11	(11)
Kopā ar banku uzraudzības uzdevumiem saistītie izdevumi	518	448	70

ECB darbinieku, kuri darbojas banku uzraudzības jomā, vidējā skaita pieaugums noteica algu un pabalstu apjoma palielināšanos. Citu darbības izdevumu pieaugums galvenokārt saistīts ar ārējo konsultantu sniegto atbalstu, kas bija nepieciešams visaptverošu novērtējumu un EBI stresa testu veikšanai. Summas pieaugumu noteica arī ar informācijas tehnoloģijām saistīti izdevumi saistībā ar IT sistēmu skaita un sarežģītības palielināšanos.

26. Kapitāla akciju un līdzdalības kapitālā ienākumi

Šajā postenī iekļautas dividendes, kas saņemtas par ECB piederošajām SNB akcijām (sk. 6.2. skaidrojumu "Pārējie finanšu aktīvi").

27. Pārējie ienākumi

Dažādos pārējos ienākumus 2018. gadā radīja galvenokārt euro zonas valstu NCB uzkrātās iemaksas, piedaloties ECB izdevumos saistībā ar kopējiem Eurosistēmas projektiem.

28. Personāla izmaksas

2018. gadā personāla izmaksas bija šādas.

	2018 (milj. euro)	2017 (milj. euro)	Pārmaiņas (milj. euro)
Algas un pabalsti ⁴⁶	398	350	47
Darbinieku apdrošināšana	19	15	4
Pēcnodarbinātības pabalsti, citi ilgtermiņa un darbinieku darba attiecību pārtraukšanas pabalsti	98	169	(71)
Pārējās personāla izmaksas	1	1	(0)
Kopā	515	535	(20)

⁴⁶ Algas un pabalsti pamatā veidoti atbilstoši Eiropas Savienības atalgojuma shēmai un ir ar to salīdzināmi.

Vidējais darbinieku skaits pilna laika ekvivalenta⁴⁷ izteiksmē bija 3 546 (2017. gadā – 3 254), no kuriem 337 darbinieki bija vadošos amatos (2017. gadā – 330).

Personāla izmaksu samazināšanos 2018. gadā noteica pēcnodarbinātības pabalstu un citu ilgtermiņa un darbinieku darba attiecību pārtraukšanas pabalstu izdevumu sarukums saistībā ar 1) 2017. gadā iekļautu vienreizēju maksājumu sakarā ar pagaidu karjeras maiņas atbalsta (KMA) shēmas ieviešanu un 2) augstākas diskonta likmes izmantošanu kārtējo apkalpošanas izmaksu aprēķināšanai 2018. gadā (sk. 12.3. skaidrojumu "Dažādi"). Izdevumu samazināšanos 2018. gadā daļēji kompensēja lielāks vidējais ECB darbinieku skaits.

Valdes un Uzraudzības valdes locekļu atalgojums

Valdes locekļi un ECB nodarbinātie Uzraudzības valdes locekļi saņem pamatalgu un papildu pabalstus mājokļa īrei un reprezentācijas izdevumiem. Prezidentam mājokļa īres pabalsta vietā tiek nodrošināta oficiāla rezidence, kas pieder ECB. Saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas personāla nodarbinātības noteikumiem gan Valdes, gan Uzraudzības valdes locekļiem var būt tiesības saņemt mājokļa, bērna kopšanas un izglītības pabalstu (atbilstoši personiskajiem apstākļiem). Algu apliek ar nodokli, ko iekasē Eiropas Savienība, kā arī no tās atvelk iemaksas pensiju, veselības apdrošināšanas un negadījumu apdrošināšanas shēmās. Pabalstus neapliek ar nodokļiem un neiekļauj pensiju aprēķinā.

Valdes locekļiem un ECB nodarbinātajiem Uzraudzības valdes locekļiem (t.i., neietverot valstu uzraudzības iestāžu pārstāvjus) izmaksātās pamatalgas 2018. gadā bija šādas.⁴⁸

⁴⁷ Pilna laika ekvivalents (PLE) ir vienība, ko iegūst, salīdzinot darbinieka darba stundu skaitu ar pilnas slodzes darbinieka darba stundu skaitu. Šajā skaitā ietverti darbinieki ar pastāvīgiem, noteikta termiņa vai īstermiņa darba līgumiem un ECB Absolventu programmas dalībnieki. Ietverti arī darbinieki, kas atrodas dzemdību un bērna kopšanas atvaļinājumā vai ilgstošā prombūtnē, savukārt bezalgas atvaļinājumā esošie darbinieki nav ietverti.

⁴⁸ Summas norādītas bruto izteiksmē, t.i., pirms jebkādu Eiropas Savienības nodokļu samaksas.

	2018 (euro)	2017 (euro)
Mario Dragi (<i>Mario Draghi</i> ; prezidents)	401 400	396 900
Vitors Konstansiu (<i>Vitor Constancio</i> ; viceprezidents līdz 2018. gada maijam)	143 360	340 200
Luis de Gindoss Hurado (<i>Luis de Guindos Jurado</i> ; viceprezidents kopš 2018. gada jūnija)	200 704	–
Peters Prāts (<i>Peter Praet</i> ; Valdes loceklis)	286 704	283 488
Benuā Kerē (<i>Benoît Cœuré</i> ; Valdes loceklis)	286 704	283 488
Īvs Meršs (<i>Yves Mersch</i> ; Valdes loceklis)	286 704	283 488
Sabīne Lautenšlēgere (<i>Sabine Lautenschläger</i> ; Valdes locekle)	286 704	283 488
Kopā Valde	1 892 280	1 871 052
Kopā Uzraudzības valde (ECB nodarbinātie locekļi)⁴⁹	793 064	793 817
<i>t.sk.:</i>		
<i>Daniela Nuī (Danièle Nouy; Uzraudzības valdes priekšsēdētāja)</i>	286 704	283 488
Kopā	2 685 344	2 664 869

Kopā Valdes un Uzraudzības valdes locekļiem izmaksātie pabalsti un iemaksas, ko ECB veica veselības apdrošināšanas un negadījumu apdrošināšanas shēmā par Valdes un Uzraudzības valdes locekļiem, bija 835 371 euro (2017. gadā – 852 998 euro).

Pensiju maksājumi, t.sk. pēcnodarbinātības pabalstus, bijušajiem Valdes un Uzraudzības valdes locekļiem vai viņu apgādājamiem un par tiem veiktās iemaksas veselības apdrošināšanas un negadījumu apdrošināšanas shēmās bija 3 216 410 euro (2017. gadā – 857 476 euro).⁵⁰ 2018. gadā šī kopsumma ietvēra bijušajam Valdes loceklim izmaksātu vienreizēju pensionēšanās maksājumu nākotnes pensiju maksājumu vietā.

29. Administratīvie izdevumi

Šis postenis 525 milj. euro apjomā (2017. gadā – 463 milj. euro) ietver visus pārējos kārtējos izdevumus saistībā ar konsultāciju un informācijas tehnoloģiju pakalpojumiem, telpu īri un uzturēšanu, precēm un aprīkojumu, kas nav kapitālieguldījumi, un pārējiem pakalpojumiem un piegādēm, kā arī izdevumus, kas saistīti ar personālu, t.sk. darbinieku apmācības, pieņemšanas, pārcelšanas un izmitināšanas izdevumus.

Izdevumu pieaugums 2018. gadā galvenokārt saistīts ar ārējo konsultantu sniegto atbalstu un informācijas tehnoloģiju pakalpojumiem.

⁴⁹ Šajā kopsummā nav ietverta Uzraudzības valdes priekšsēdētāja vietnieces Sabīnes Lautenšlēgeres alga, kas uzrādīta kopā ar pārējo Valdes locekļu atalgojumu.

⁵⁰ Peļņas un zaudējumu aprēķinā iekļauto neto summu saistībā ar pašreizējo ECB Valdes locekļu un Uzraudzības valdes locekļu pensiju shēmu sk. 12.3. skaidrojumā "Dažādi".

30. Banknošu ražošanas pakalpojumi

Šie izdevumi veidojušies galvenokārt sakarā ar euro banknošu pārrobežu pārvadājumiem starp banknošu spiestuvēm un NCB saistībā ar jaunu banknošu piegādi un starp NCB saistībā ar banknošu trūkuma novēršanu, izmantojot banknošu pārpalikumu. Šīs izmaksas centralizēti sedz ECB.

31. Pārējie izdevumi

2017. gadā šo posteni veidoja atskaitījums par administratīvo sodu, kuru ECB bija noteikusi kādai uzraudzītajai iestādei un kura iekasēšana tika uzskatīta par nedrošu. Šajā postenī 2018. gadā izdevumu nebija.

Notikumi pēc bilances datuma

32. Reizi piecos gados veicamā ECB kapitāla atslēgas korekcija

Saskaņā ar ECBS Statūtu 29. pantu NCB svērumus ECB kapitāla parakstīšanas atslēgā koriģē reizi piecos gados.⁵¹ Ceturtā korekcija pēc ECB dibināšanas notika 2019. gada 1. janvārī, kā parādīts tālāk.

---

⁵¹ Šos svērumus koriģē arī tad, ja mainās to NCB skaits, kuras veic ieguldījumus ECB kapitālā. Tās ir ES dalībvalstu NCB.

	Kapitāla atslēga kopš 2019. gada 1. janvāra (%)	Kapitāla atslēga kopš 2018. gada 31. decembra (%)
<i>Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique</i>	2.5280	2.4778
<i>Deutsche Bundesbank</i>	18.3670	17.9973
<i>Eesti Pank</i>	0.1968	0.1928
<i>Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland</i>	1.1754	1.1607
<i>Bank of Greece</i>	1.7292	2.0332
<i>Banco de España</i>	8.3391	8.8409
<i>Banque de France</i>	14.2061	14.1792
<i>Banca d'Italia</i>	11.8023	12.3108
<i>Central Bank of Cyprus</i>	0.1503	0.1513
<i>Latvijas Banka</i>	0.2731	0.2821
<i>Lietuvos bankas</i>	0.4059	0.4132
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	0.2270	0.2030
<i>Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta</i>	0.0732	0.0648
<i>De Nederlandsche Bank</i>	4.0677	4.0035
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	2.0325	1.9631
<i>Banco de Portugal</i>	1.6367	1.7434
<i>Banka Slovenije</i>	0.3361	0.3455
<i>Národná banka Slovenska</i>	0.8004	0.7725
<i>Suomen Pankki – Finlands Bank</i>	1.2708	1.2564
Euro zonas valstu NCB starpsumma	69.6176	70.3915
<i>Българска народна банка (Bulgārijas Nacionālā banka)</i>	0.8511	0.8590
<i>Česká národní banka</i>	1.6172	1.6075
<i>Danmarks Nationalbank</i>	1.4986	1.4873
<i>Hrvatska narodna banka</i>	0.5673	0.6023
<i>Magyar Nemzeti Bank</i>	1.3348	1.3798
<i>Narodowy Bank Polski</i>	5.2068	5.1230
<i>Banca Națională a României</i>	2.4470	2.6024
<i>Sveriges Riksbank</i>	2.5222	2.2729
<i>Bank of England</i>	14.3374	13.6743
Ārpus euro zonas esošo valstu NCB starpsumma	30.3824	29.6085
Kopā	100.0000	100.0000

Ietekme uz ECB apmaksāto kapitālu

Sakarā ar euro zonas valstu NCB (ar pilnīgi apmaksātu parakstīto kapitālu) procentuālās daļas ECB parakstītajā kapitālā samazināšanos kopumā par 0.7739 procentu punktiem un ārpus euro zonas esošo valstu NCB (ar apmaksātu parakstīto kapitālu tikai 3.75% apmērā) procentuālās daļas līdzvērtīgu pieaugumu ECB apmaksātais kapitāls 2019. gada 1. janvārī kopumā saruka par 81 milj. euro.

Ietekme uz NCB prasībām, kas ekvivalentas ECB nodotajiem ārējo rezervju aktīviem

Saskaņā ar ECBS Statūtu 30.2. pantu NCB devumu ārējo rezervju aktīvu pārskaitījumā uz ECB nosaka proporcionāli attiecīgās NCB daļai ECB parakstītajā kapitālā. Ņemot vērā to, ka samazinājās euro zonas valstu NCB (kas nodevušas ārējo rezervju aktīvus ECB) procentuālās daļas ECB parakstītajā kapitālā, šim pārvedumam līdzvērtīgā prasība arī tika attiecīgi koriģēta. Tādējādi 2019. gada 1. janvārī veidojās sarukums 448 milj. euro apjomā, kas tika atmaksāts euro zonas valstu NCB.

33. Papildu pārmaiņas ECB kapitāla atslēgā

Saistībā ar gaidāmo⁵² Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības 2019. gadā un no tās izrietošo *Bank of England* izstāšanos no ECBS paredzams, ka atlikušajām NCB piešķirtie svērumi ECB kapitāla parakstīšanas atslēgā 2019. gadā atkal mainīsies.

---

⁵² Pamatojoties uz vairākuma pārliecību datumā, kad Valde akceptēja ECB 2018. gada finanšu pārskatu iesniegšanu Padomei apstiprināšanai.

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

To the President and Governing Council
of the European Central Bank
Frankfurt am Main

Report on the Audit of the financial statements

Opinion

We have audited the financial statements of the European Central Bank (the Entity), which comprise the balance sheet as at 31 December 2018, the profit and loss account and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes.

In our opinion, the accompanying financial statements give a true and fair view of the financial position of the Entity as at 31 December 2018, and of the results of its financial operations for the year then ended in accordance the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35), as amended.

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the Entity in accordance with the German ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements, which are consistent with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Other Information

The Executive Board is responsible for the other information. The other information comprises the information included in the ECB's annual report and the management report, but does not include the financial statements of the ECB and our auditor's report thereon.

Our opinion on the financial statements does not cover the other information and we do not express any form of assurance conclusion thereon.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the other information and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit or otherwise appears to be materially misstated.

Responsibilities of the European Central Bank's Executive Board and those charged with Governance for the Financial Statements

The Executive Board is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35), as amended, and for such internal control as the Executive Board determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, the Executive Board is responsible for assessing the European Central Bank's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Entity's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the planning and performance of the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.

- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the entity's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We are required to communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

Frankfurt am Main, 13 February 2019

Baker Tilly GmbH & Co. KG
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
(Düsseldorf)

Ralph Hüsemann
Wirtschaftsprüfer

Dr. Stefan Wolfgang Fischer
Wirtschaftsprüfer

Šo ECB ārējā revidenta ziņojuma neoficiālo tulkojumu nodrošinājusi ECB. Neatbilstības gadījumā noteicošais ir Baker Tilly parakstītais teksts angļu valodā.

NEATKARĪGA REVIDENTA ZIŅOJUMS

Eiropas Centrālās bankas
prezidentam un Padomei
Frankfurtē pie Mainas

Revidenta ziņojums par finanšu pārskatiem

Atzinums

Mēs esam veikuši pievienoto Eiropas Centrālās bankas ("iestāde") finanšu pārskatu, kas ietver bilanci saskaņā ar stāvokli 2018. gada 31. decembrī, peļņas un zaudējumu aprēķinu un nozīmīgu grāmatvedības principu un citu skaidrojumu kopsavilkumu, revīziju.

Mūsaprāt, finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par iestādes finansiālo stāvokli 2018. gada 31. decembrī un tās finanšu darbības rezultātiem gadā, kas noslēdzās šajā datumā, saskaņā ar Padomes noteiktajiem principiem, kuri izklāstīti ECB 2016. gada 3. novembra Lēmumā (ES) 2016/2247 par ECB gada pārskatiem (ECB/2016/35; ar grozījumiem).

Pamats atzinumam

Mēs veicām revīziju saskaņā ar Starptautiskajiem revīzijas standartiem (SRS). Mūsu atbildība saskaņā ar šiem standartiem ir sīkāk aplūkota mūsu ziņojuma sadaļā "Revidenta atbildība par finanšu pārskatu revīziju". Mēs esam neatkarīgi no iestādes atbilstoši Vācijā noteiktajām ētikas prasībām, kuras attiecas uz mūsu veikto finanšu pārskatu revīziju, kas ir saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes Profesionālo grāmatvežu ētikas kodeksu (SGĒSP kodekss), un mēs esam pildījuši citus savus ētiskos pienākumus saskaņā ar šīm prasībām. Uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi ir pietiekami un atbilstoši mūsu revīzijas atzinuma izteikšanai.

Pārējā informācija

Valde ir atbildīga par pārējo informāciju. Pārējā informācija ietver ECB gada pārskatā un vadības ziņojumā iekļauto informāciju, bet neietver ECB finanšu pārskatus vai revidentu ziņojumu par šiem pārskatiem.

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem neattiecas uz pārējo informāciju, un mēs par tiem nesniedzam nekāda veida apstiprinošus secinājumus.

Saistībā ar mūsu veikto finanšu pārskatu revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar pārējo informāciju un konstatēt, vai pārējā informācijā vērojama būtiska neatbilstība finanšu pārskatiem vai datiem, ko esam ieguvuši revīzijas laikā, un vai nav pieļautas jebkādas būtiskas kļūdas.

Eiropas Centrālās bankas Valdes un personu, kam uzticēta pārvalde, atbildība par finanšu pārskatiem

Valde ir atbildīga par šo finanšu pārskatu sagatavošanu un patiesu atspoguļojumu saskaņā ar Padomes noteiktajiem principiem, kas izklāstīti ECB 2016. gada 3. novembra Lēmumā (ES) 2016/2247 par ECB gada pārskatiem (ECB/2016/35; ar grozījumiem), un par tādu iekšējās kontroles sistēmu, kāda saskaņā ar Valdes lēmumu nepieciešama, lai būtu iespējams sagatavot finanšu pārskatus, kuros nav krāpšanas vai kļūdu radītu būtisku neatbilstību.

Sagatavojot finanšu pārskatus, Valde ir atbildīga par Eiropas Centrālās bankas spējas turpināt darbību izvērtēšanu, ja nepieciešams, norādot problēmas, kas attiecas uz darbības turpināšanu, kā arī par darbības turpināšanas principa ievērošanu.

Personas, kam uzticēta pārvalde, ir atbildīgas par iestādes finanšu pārskatu sniegšanas procesa pārraudzību.

Revidenta atbildība par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskatos nav krāpšanas vai kļūdu dēļ radušos būtisku neatbilstību, un sniegt revidenta ziņojumu, kas ietver mūsu atzinumu. Pietiekamai pārliecībai ir augsts ticamības līmenis, taču tā negarantē, ka revīzija, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr konstatēs būtiskas neatbilstības, ja tādas pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu dēļ, un tās uzskatāmas par būtiskām, ja atsevišķi vai kopā tās var būtiski ietekmēt ar tautsaimniecību saistītus lēmumus, kas pieņemti, pamatojoties uz šiem finanšu pārskatiem.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, mēs sniedzam profesionālu spriedumu un saglabājam profesionālu skepticismu visā revīzijas plānošanas un īstenošanas gaitā. Papildus mēs veicam arī tālāk minēto.

- Identificējam un novērtējam tādu būtisku neatbilstību riskus attiecībā uz finanšu pārskatiem, kuras radušās krāpšanas vai kļūdu dēļ, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras, kas piemērojamas šiem riskiem, un gūstam revīzijas pierādījumus, kas ir pietiekami un atbilstīgi mūsu atzinuma sniegšanai. Būtisku no krāpšanas izrietošu neatbilstību nenoteikšanas risks ir lielāks nekā to neatbilstību nenoteikšanas risks, kuras izriet no kļūdām, jo krāpšana var ietvert slepenas vienošanās, viltošanu, tīšu bezdarbību, nepatiesu atspoguļojumu vai iekšējās kontroles ignorēšanu.
- Gūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas saistīta ar revīziju, ar mērķi izstrādāt attiecīgajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis lai sniegtu atzinumu par iestādes iekšējās kontroles efektivitāti.

- Novērtējam piemēroto grāmatvedības pamatprincipu atbilstību, kā arī grāmatvedības aplēšu un vadības sniegto saistīto skaidrojumu pamatotību.
- Izdarām secinājumus par vadības atbilstošu darbības turpināšanas principa piemērošanu un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, secinām, vai pastāv būtiskas neatbilstības saistībā ar pasākumiem vai apstākļiem, kas var radīt nopietnas šaubas par iestādes spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka pastāv būtiskas neatbilstības, revidenta ziņojumā mums jāvērs uzmanība uz attiecīgajiem skaidrojumiem finanšu pārskatos vai, ja šie skaidrojumi ir neatbilstīgi, jāveic korekcijas mūsu atzinumā. Mūsu secinājumi pamatojas uz revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidenta ziņojuma sniegšanas datumam.
- Novērtējam finanšu pārskatos vispārēji sniegto informāciju, tā struktūru un saturu, t.sk. skaidrojumus, un to, vai finanšu pārskati patiesi atspoguļo pamatā esošos darījumus un notikumus.

Mums jāziņo personām, kam uzticēta pārvalde, par jautājumiem attiecībā uz plānoto revīzijas apjomu un laiku, kā arī par nozīmīgiem revīzijas konstatējumiem, t.sk. jebkādiem nozīmīgiem trūkumiem iekšējā kontrolē, kurus mēs konstatējam revīzijas gaitā.

Frankfurtē pie Mainas, 2019. gada 13. februārī

*Baker Tilly GmbH & Co. KG
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
(Düsseldorf)*

*Ralph Hüseemann
Wirtschaftsprüfer*

*Dr. Stefan Wolfgang Fischer
Wirtschaftsprüfer*

Peļņas vai zaudējumu sadales skaidrojums

Šis skaidrojums nav ECB 2018. gada finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Saskaņā ar ECBS Statūtu 33. pantu ECB tīro peļņu pārskaita šādi:

- a) Padomes noteiktu summu, kas nepārsniedz 20% no tīrās peļņas, pārskaita vispārējo rezervju fondā, kura limits atbilst 100% kapitāla; un
- b) atlikušo tīro peļņu sadala ECB akcionāriem proporcionāli to apmaksātajām daļām.⁵³

Ja ECB radušies zaudējumi, tos var kompensēt no ECB vispārējo rezervju fonda un, ja nepieciešams, saskaņā ar Padomes lēmumu – no attiecīgā finanšu gada monetārajiem ienākumiem proporcionāli un nepārsniedzot apjomu, kādā tas sadalīts starp NCB saskaņā ar ECBS Statūtu 32.5. pantu.⁵⁴

ECB 2018. gada tīrā peļņa bija 1 575 milj. euro. Saskaņā ar Padomes lēmumu 2019. gada 31. janvārī tika veikta starpperioda peļņas sadale euro zonas NCB 1 191 milj. euro apjomā. Turklāt Padome nolēma atlikušo peļņu (384 milj. euro) sadalīt euro zonas NCB.

	2018 (milj. euro)	2017 (milj. euro)
Gada peļņa	1 575	1 275
Starpperioda peļņas sadale	(1 191)	(988)
Gada peļņa pēc starpperioda peļņas sadales	384	287
Atlikušās peļņas sadale	(384)	(287)
Kopā	0	0

⁵³ Ārpus euro zonas esošo valstu NCB nav tiesīgas saņemt daļu no ECB sadalāmās peļņas, un tās arī neuzņemas saistības segt jebkādus ECB zaudējumus.

⁵⁴ Saskaņā ar ECBS Statūtu 32.5. pantu NCB monetāro ienākumu summa jāsadala NCB proporcionāli to apmaksātajām daļām ECB kapitālā.

© Eiropas Centrālā banka, 2019

Pasta adrese 60640 Frankfurt am Main, Germany
Tālrunis +49 69 1344 0
Interneta vietne www.ecb.europa.eu

Visas tiesības rezervētas. Atļauta pārpublicēšana izglītības un nekomerciālos nolūkos, norādot avotu.

Konkrētu terminu skaidrojumu sk. [ECB terminu vārdnīcā](#) (pieejama tikai angļu valodā).

PDF ISBN 978-92-899-3699-6, ISSN 2443-4876, doi:10.2866/8134, QB-BS-19-001-LV-N